

รายงานผลการดำเนินงาน
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
ครั้งที่ ๒ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒)

สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
(องค์การมหาชน)
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานผลการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒

ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) หรือ ปกฉ. ได้ดำเนินการเผยแพร่พระเกียรติคุณพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์มีชีวิต โดยได้จัดแสดงนิทรรศการในรูปแบบที่สมสมัยในอาคาร และจัดแสดงต้นแบบ ฐานการเรียนรู้ ให้สัมผัสของจริงและฝึกปฏิบัติได้ สามารถเรียนรู้จากวิทยากรผู้ปฏิบัติจริง ได้จัดกิจกรรม นิทรรศการพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และจุดประกายความคิดแก่ผู้เข้ามาชมและเรียนรู้ ในการนำไปประยุกต์ใช้ใน วิถีชีวิตต่อไป

ผลการดำเนินงานภาพรวมโดยสรุป ดังนี้

๑. การเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการเกษตร มีผู้เข้าชมและเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ จำนวน ๕๑๕,๗๕๘ ราย โดยเปิดให้เข้าชมการจัดแสดงนิทรรศการ ดังนี้

๑.๑ พิพิธภัณฑ์ในอาคาร เปิดให้เข้าชม ๖ พิพิธภัณฑ์ คือ พิพิธภัณฑ์ในหลวงรักเรา พิพิธภัณฑ์มหัศจรรย์พันธุกรรม พิพิธภัณฑ์ป่าดงพงไพร พิพิธภัณฑ์วิถีน้ำ พิพิธภัณฑ์ดินดล และพิพิธภัณฑ์เกษตรคือชีวิต

๑.๒ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง เปิดให้เข้าชม ๒ พิพิธภัณฑ์ คือ พิพิธภัณฑ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และพิพิธภัณฑ์เกษตรตามรอยพ่อ

๑.๓ พิพิธภัณฑ์กษัตริย์เกษตร พื้นที่ MADO Pavilion ริมถนนพหลโยธิน เรียนรู้การเดินทางตามรอยพ่อผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Interactive) ซึ่งมีเกมสวมหมวกให้ภูเขา ใส่รองเท้าให้ตีนดอย และเกมเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ การตูนแอนิเมชั่น เรื่อง “๗๐ ปี กษัตริย์ เกษตร” เชื่อมโยงภูมิปัญญาเกษตรไทยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ สัมผัสคุณค่าวิถีเกษตรไทย ที่ร้าน “กิน อยู่ ดี” และ MADO cafe จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย และผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ

๒. การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ได้แก่

๒.๑ จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๑ ครั้ง เป็นตลาดนัดองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการการผลิต การตลาด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ฯ เกษตรกร และผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตลอดจนการจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์และผลผลิตเกษตรอินทรีย์ต่างๆ

๒.๒ จัดกิจกรรมเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๙ ครั้ง

๒.๓ จัดกิจกรรมขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ จำนวน ๑๗ ครั้ง

๒.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่าย จำนวน ๖ ครั้ง

๓. การจัดกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพึ่งตนเอง ในการลดค่าใช้จ่าย สร้างรายได้ จำนวน ๑๗ ครั้ง

๔. ดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่มาเรียนรู้และเข้าชมพิพิธภัณฑ์ มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๘๓,๗๖๖ ราย และจัดกิจกรรมภายใต้โครงการท่องเที่ยวสุขสันต์ ที่พิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จำนวน ๕๒ ครั้ง

๕. จัดมหกรรมและนิทรรศการพิเศษ จำนวน ๕ ครั้ง ได้แก่ มหกรรม “ในหลวง ในความทรงจำ” มหกรรมในหลวงรักเรา “ภูมิพลังแผ่นดิน” มหกรรม “เมล็ดพันธุ์ของพระราชฯ” ในงานวันเด็กแห่งชาติ ปี ๒๕๖๒ มหกรรม “อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อนุรักษ์ทรัพยากรไทย” และมหกรรม “สืบสาน รักษา ต่อยอด & Agri Museum Expo ๒๐๑๙”

๖. จัดนิทรรศการสัญจร ภายนอกพิพิธภัณฑ์ฯ จำนวน ๑๗ ครั้ง เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของ พกช.

๗. การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) จำนวน ๓ ครั้ง

๘. การพัฒนาบุคลากร ได้แก่ จัดโครงการศึกษาดูงาน จำนวน ๑๐ ครั้ง และจัดอบรม จำนวน ๗ ครั้ง

๙. เข้าร่วมพิธีมอบรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ปีที่ ๑๒ หรือรางวัล Thailand Tourism Awards ซึ่งพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้รับรางวัลประเภทแหล่งท่องเที่ยว สาขาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการเรียนรู้

๑๐. ผลการดำเนินงานด้านการเงิน การเบิกจ่ายงบประมาณ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ – ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ เงินงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๑๖๓,๗๑๕,๖๐๐ บาท เบิกจ่ายและผูกพันจำนวน ๑๖๓,๖๙๕,๘๕๒.๔๔ บาท (ร้อยละ ๙๙.๙๙) คงเหลือจำนวน ๑๙,๗๔๗.๕๖ บาท (ร้อยละ ๐.๐๑)

ผลการดำเนินงานตามภารกิจหลัก

๑. การเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร

พกช. ดำเนินการเปิดให้เข้าชมและเรียนรู้ ทั้ง ๓ พิพิธภัณฑ์ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ในอาคาร พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง และพิพิธภัณฑ์ กษัตริย์ เกษตร สำหรับนักเรียน นักศึกษา เกษตรกรและประชาชนทั่วไป และบริการเข้าชมสำหรับหมู่คณะ

- **พิพิธภัณฑ์ในอาคาร** เรียนรู้ด้วย ความสุข สนุกสนาน ผ่านการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบ ๓ มิติ โฮโลแกรม ระบบ ๔ มิติ จอทัชสกรีน และระบบเสียงสี่แสงที่ทันสมัย ได้แก่ พิพิธภัณฑ์ในหลวงรักเรา พิพิธภัณฑ์มหัศจรรย์พันธุกรรม พิพิธภัณฑ์ปาดงพงไพร พิพิธภัณฑ์วิถีน้ำ พิพิธภัณฑ์ดินดล และพิพิธภัณฑ์เกษตร คือ ชีวิต

- **พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง** จัดแสดงฐานการเรียนรู้ต้นแบบเพื่อให้ผู้เข้าเรียนรู้ได้สัมผัสประสบการณ์จริง ลงมือปฏิบัติ ได้แก่ พิพิธภัณฑ์เกษตรตามรอยพ่อ และพิพิธภัณฑ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และจัดบริการรถนำชมฐานเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง

- **พิพิธภัณฑ์ กษัตริย์ เกษตร** พื้นที่ MADO Pavilion ริมถนนพหลโยธิน เรียนรู้การเดินทางตามรอยพ่อผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Interactive) ซึ่งมีเกมสวมหมวกให้ภูเขา ใส่รองเท้าให้ตีนดอย และเกมเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ การ์ตูนแอนิเมชั่น เรื่อง “๗๐ ปี กษัตริย์ เกษตร” เชื่อมโยงภูมิปัญญาเกษตร

ไทยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ สัมผัสคุณค่าวิถีเกษตรไทย ที่ร้าน “กิน อยู่ ดี” และ MADO café จำหน่าย อาหาร เครื่องดื่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย และผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากเครือข่ายพืชรักถิ่นเกษตรฯ

ผลการดำเนินงาน

๑) มีผู้เข้าชมและเรียนรู้ สะสมตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ รวมจำนวน ๕๑๕,๗๕๘ คน โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป

๒) ผู้เข้ามาเรียนรู้ได้เรียนรู้พระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และความสำคัญของการเกษตร ทั้งร่วมน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

๒. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

๒.๑ จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง โดยร่วมมือกับเครือข่ายพืชรักถิ่นเกษตรและภาคีความร่วมมือเป็นตลาดนัดองค์ความรู้ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการผลผลิต ผลิตภัณฑ์การตลาด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายพืชรักถิ่นฯ เกษตรกร และผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตลอดจนการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์และผลผลิตเกษตรคุณภาพ จำนวน ๑๑ ครั้ง ดังนี้

๑) จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “ในหลวงในความทรงจำ” ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อร่วมน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช

บรมนาถบพิตร ๑๓ ตุลาคม ชมนิทรรศการภาพวาดที่สร้างสรรค์ขึ้นจาก “แรงบันดาลใจ” และภาพความทรงจำของ
ในหลวงรัชกาลที่ ๙ จากศิลปินไทยกว่า ๕๐ ท่าน คอนเสิร์ต “ในหลวงในความทรงจำ” ผ่านบทเพลง พระราชนิพนธ์
ทรงคุณค่า และบทเพลงเทิดพระเกียรติ รวมถึงบทเพลงต่างๆ มาร่วมขับร้องและบรรเลง กว่า ๒๐ บทเพลง ชิม ช้อป
สินค้าเกษตรคุณภาพกว่า ๓๐๐ บูธ

๒) จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “พระอัจฉริยภาพกษัตริย์ เกษตร” ระหว่างวันที่ ๓ - ๔
พฤศจิกายน ๒๕๖๑ รวบรวมแหล่งเรียนรู้พระอัจฉริยภาพกษัตริย์ เกษตร นักพัฒนา รวมถึงได้เรียนรู้วัฒนธรรมการ
จัดการน้ำ เพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญสำหรับการทำเกษตร ให้คุณค่าและมีประสิทธิภาพสูงสุด ผ่าน
นิทรรศการนวัตกรรมการจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ที่นำเอาตัวอย่าง การวางระบบสวนครัวน้ำหยด มาจัดแสดงให้ผู้ที่มา
ร่วมงานได้ชมและเรียนรู้เพื่อนำไปประยุกต์ใช้การทำเกษตรในหลากหลายรูปแบบ โดยวิทยากรนำความรู้มาถ่ายทอดให้
ผู้เข้าชมได้นำไปปรับใช้กับพื้นที่ของตนเอง และมีการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรคุณภาพกว่า ๑๐๐ บูธ

๓) จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “ภูมิพลแผ่นดิน” เนื่องในงานวันดินโลก ๕ ธันวาคม ๒๕๖๑
ระหว่าง วันที่ ๑ - ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๑๘.๐๐ น. เพื่อร่วมน้อมรำลึกและเทิดพระเกียรติ
ในพระมหากรุณาธิคุณ พระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร พระราชกรณียกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรดินและการพัฒนาดิน มีการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตร
คุณภาพกว่า ๒๐๐ บูธ มีการอบรมวิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๕๐ หลักสูตร

๔) จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง สานรัก สานศาสตร์ “ปรัชญาพอเพียง” ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ กุมภาพันธ์
๒๕๖๒ ตามรอยความพอเพียง เรียนรู้หลักการทรงงานพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช
บรมนาถบพิตร ผ่านการชมนิทรรศการศาสตร์พระราชา น้อมนำศาสตร์พระราชา จากการเข้าอบรมวิชาของแผ่นดินและอบรม
เชิงปฏิบัติการกว่า ๑๐ หลักสูตร และร้านค้ามากกว่า ๑๐๐ บูธ

๕) จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “เพาะป่า เพาะชีวิต” ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ มีนาคม ๒๕๖๒ เพาะกล้าไม้
เพาะป่า ปลุกจิตสำนึกรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ชมนิทรรศการเกษตรเพาะป่า ร้อยเรื่องราวพงไพร กำเนิดเป็น
หลากหลายสายพันธุ์ชีวิต พบกับพันธุ์กรรมสัตว์นานาสายพันธุ์สร้างชีวิต เรียนรู้การทำเกษตรเพื่อการพึ่งพาตนเองและ
อนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผ่านการอบรมวิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๑๐ หลักสูตร ฟรี ชิม ชิม ช้อป สินค้า
ผลผลิตเกษตรปลอดภัย สดใหม่ จากสวน ส่งตรงจากไร่ในราคากันเองกว่า ๑๐๐ บูธ มาร่วมกันปลุกจิตสำนึก
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อความยั่งยืน

๖) จัดงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อนุรักษ์ทรัพยากรไทย” ระหว่างวันที่ ๕ - ๗
เมษายน ๒๕๖๒ ภายในงานจัดแสดง เรื่องราวการสานต่อการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชท้องถิ่นไทยจากผู้รู้ ที่นำประสบการณ์จริง
มาถ่ายทอด สารพัดพันธุ์กรรมผลไม้ฤดูร้อนท้องถิ่นไทย เช่น มะม่วง มะพร้าว มะแปม มะตูม ตรีผลา ทุเรียน เป็นต้น อบรม
วิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๒๐ หลักสูตร จากผู้รู้เกษตรพอเพียงตัวจริงเสียงจริง อาทิ อาจารย์โจน จันได
อาจารย์ทอง ธรรมดา อาจารย์กมล พรหมมาก จำหน่ายผลผลิตเกษตรหลากหลายชนิด สินค้าเกษตรแปรรูปคุณภาพมากมาย
อาหารไทย ๔ ภาค สมุนไพร ไม้ผล และสินค้าอื่นๆ มากกว่า ๕๐๐ รายการ

๗) จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “ศาสตร์พระราชา ศรีธำแห่งเกษตรกรรม” ระหว่างวันที่ ๓ - ๕
พฤษภาคม ๒๕๖๒ ตลาดนัดองค์ความรู้เพื่อจุดประกายความคิด แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ภูมิปัญญาวัฒนธรรมเกษตรเศรษฐกิจ
พอเพียง ชมนิทรรศการ “พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ สายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณด้านการเกษตร” เนื่องใน
โอกาสสมโภชครบรอบ ๖๐ ปีพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ๒๕๖๒ ตามรอยสายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณพึ่งพาสุขภาพพิเศษ
เรื่อง “พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ” จาก ดร.จรัสธาดา กรรณสูต องคมนตรี พระราชพิธีในวิถีเกษตรสัญลักษณ์ของ

ความสัมพันธ์ระหว่างพระมหากษัตริย์ไทยสร้างขวัญ และกำลังใจแก่เกษตรกรตั้งแต่โบราณกาลจนถึงปัจจุบัน เรียนรู้ศาสตร์พระราชาสืบสานงานปณิธานแห่งความพอเพียงจากการอบรมวิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๑๐ หลักสูตร จำหน่ายผลผลิตเกษตรปลอดภัยและผลิตภัณฑ์คุณภาพที่หลากหลายจากเครือข่ายพืชรักแผ่นดินเกษตรฯ ทั่วประเทศ

๘) จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “๑๐ ปี สำนักงานพืชรักแผ่นดินเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)” ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ เนื่องในโอกาสครบรอบ ๑๐ ปี สำนักงานพืชรักแผ่นดินเกษตรฯ จัดนิทรรศการนวัตกรรมเกษตร องค์ความรู้ด้านเกษตร เช่น การปลูกผักกลับหัว การปลูกผักข้างกำแพง การปลูกผักในภาชนะเหลือใช้ การทำนาโยนกกล้า การทำบ้านดิน เห็ดอบโอ่ง การเพาะเห็ดฟางในตะกร้า นวัตกรรมพลังงานจากแสงอาทิตย์ เครื่องตะบันน้ำ จักรยานสูบน้ำพลังงานจลน์ เป็นต้น มีวิทยากร เป็นปราชญ์เกษตรมาถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรพอเพียงให้กับผู้ที่สนใจ ผ่านการอบรมวิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๑๐ หลักสูตร มีผลิตภัณฑ์เกษตรคุณภาพดีจากเครือข่ายเกษตรกรและภาคีความร่วมมือกว่า ๕๐๐ รายการ และมีกิจกรรม “เพาะ แจก แลก เปลี่ยน” นำภาชนะเหลือใช้มาเพาะกล้าไม้ภายในงานยังร่วมกันรณรงค์ลดขยะพลาสติก ในกิจกรรม “หิ้วถุงผ้า ถือปันโต ลดพลาสติก”

๙) งานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “สืบสาน รักษา ต่อยอด เกษตรไทย & Agri Museum Expo ๒๐๑๙” ระหว่างวันที่ ๕ - ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ขนนิทรรศการนวัตกรรมวิถีเกษตรไทยจากศูนย์เครือข่ายพืชรักแผ่นดินเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ทั่วประเทศ มีองค์กรร่วมจัดกิจกรรมและให้ความรู้กว่า ๔๐ หน่วยงาน ซื้บสินค้าเกษตรคุณภาพ และเรียนรู้ศาสตร์พระราชาด้านนวัตกรรมเกษตร ๒๐ วิชา

๑๐) งานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “พระแม่ แห่ง แผ่นดิน” ระหว่างวันที่ ๓ - ๔ สิงหาคม ๒๕๖๒ เนื่องในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนีพันปีหลวง เรียนรู้วิชาของแผ่นดิน อบรมเชิงปฏิบัติการ สินค้าเกษตรอินทรีย์ นิทรรศการสานต่อสายสัมพันธ์จากแม่สู่ลูก MOM & ME เช่น เชื่อมสายสัมพันธ์ด้วยผ้าคราม เรียนรู้กระบวนการผลิตทุกขั้นตอน เรื่องราวสร้างแรงบันดาลใจจากคู่รักผักสลัดอินทรีย์ ถ่ายทอดเทคนิคการปลูกผัก การดูแล การต่อยอดผลผลิต เป็นต้น และกิจกรรมพิเศษเปิดแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร “สืบสาน รักษา ต่อยอด WISDOM FARM” สัมผัสวิถีเกษตรท่ามกลางบรรยากาศท้องทุ่ง กิจกรรมป้อนนมแพะ ให้อาหารหมู เปลี่ยนชุดอินเดียนแดงถ่ายรูปกับฟาร์มสัตว์เลี้ยงในวิถีเกษตร บ้านเรือนไทย ๔ ภาค สะท้อนวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของผู้คนในแต่ละภูมิภาคผ่านรูปแบบการสร้างบ้านเรือน พร้อมองค์ความรู้ดี ๆ จากเครือข่ายพืชรักแผ่นดินเกษตร ถ่ายรูป ชมวิว สะพานไม้ เรือ รบ.๑ ในรัชกาลที่ ๕

๑๑) จัดงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “คนยุคใหม่ หัวใจพอเพียง” ระหว่างวันที่ ๗ - ๘ กันยายน ๒๕๖๒ ร่วมกันขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นหลักคิดและการน้อมนำไปปฏิบัติสืบทอดพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษาต่อยอด ศาสตร์พระราชาด้านการเกษตร สร้างแรงบันดาลใจ จุดประกายความคิด ส่งต่อองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรผ่านหลักสูตรอบรม วิชาของแผ่นดิน ชมวิถีเกษตรของเกษตรกรคนรุ่นใหม่ Young smart farmer จากนิทรรศการเกษตรยุคใหม่ ที่รวบรวมองค์ความรู้เรื่องราวการเกษตรตั้งแต่การปลูกสู่การแปรรูป พร้อมกับเรียนรู้การปลูกผักยกแคร่ จากนิทรรศการเกษตรครบวงจรที่นำเสนอเทคนิคการปลูกผักประหยัดดิน และการปลูกผักหลอกแมลง พร้อมเทคนิคการดูแลแบบครบวงจรและเทคนิคการตลาดสำหรับเกษตรกรยุคใหม่ เลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ สินค้าแปรรูปที่นำมาจำหน่ายในราคาพิเศษ จากเกษตรกรโดยตรง กว่า ๑๐๐ ร้านค้า และกิจกรรมแปรรูปด้วยสมุนไพร และดูแลผิวหน้าให้สวยใสสุขภาพดีกับโคลนพอกหน้าขึ้นดีจากเชียงใหม่ เปลี่ยนขวดพลาสติกให้มีค่ากับกิจกรรม DIY คนยุคใหม่ หัวใจสีเขียว

ผลการดำเนินงาน

๑) พกฉ. ได้ดำเนินการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระมหากษัตริย์ไทยด้านการเกษตร รวมทั้งเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมและเรียนรู้ให้กับ พกฉ. ในงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียงมากยิ่งขึ้น

๒) พกณ. ได้ถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จากวิทยากรผู้ปฏิบัติจริง ผู้เข้าร่วมอบรม วิชาของแผ่นดินพึงพอใจกับหลักสูตรที่จัดขึ้น และหลักสูตรอบรมเชิงปฏิบัติการมีผู้เข้าร่วมงานให้ความสนใจมากขึ้น เนื่องจากได้ลงมือปฏิบัติและได้เรียนรู้ตรงจากวิทยากร

๓) พกณ. ได้ดำเนินการขับเคลื่อนงานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม โดยความร่วมมือของ ร้านค้าเครือข่ายและภาคีความร่วมมือ ซึ่งเป็นผลจากการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเกษตร ไปปรับ ประยุกต์ใช้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชน

๔) สามารถสร้างรายได้ให้กับ พกณ. ซึ่งประกอบด้วยรายได้จากการมีส่วนร่วมของร้านค้าเครือข่าย พกณ. และร้านค้าภาคีความร่วมมือ

๒.๒ จัดกิจกรรมเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๙ ครั้ง

๑) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการจัดการและออกแบบผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๓๐ คน เครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ มีความรู้ความเข้าใจและได้ประสบการณ์ใหม่ ในการเรียนรู้การใช้สารสนเทศ เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาตามแนวทาง หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปขยายผลได้ ในเรื่องพัฒนาสินค้าและช่องทางการตลาดผลผลิตเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง อีกทั้งมีส่วนร่วมในการเผยแพร่พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ให้เป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายได้มากขึ้น ผ่านช่องทางสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ

๒) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมด้านการพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อผลิตภัณฑ์การเกษตร ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ในวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๕๐ คน เครือข่ายและภาคีความร่วมมือพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ที่เข้ามามีส่วนร่วมในงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “สานรัก สานศาสตร์ ปรัชญาพอเพียง” ได้ประสบการณ์ใหม่ และเกิดแรงบันดาลใจ ในการเรียนรู้การใช้สารสนเทศ เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปขยายผลได้

๓) โครงการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรการเพิ่มมูลค่าข้าวไร่ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ ภาคใต้ตอนบน สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร เขตอุดมศักดิ์ ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ร่วมเป็นเจ้าภาพจัดงาน “มหกรรมข้าวไร่ ๔ ภาค ครั้งที่ ๒” ณ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง วิทยาเขตชุมพร เขตอุดมศักดิ์ ตำบลชุมโค อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร ในฐานะศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคใต้ตอนบน ร่วมจัดนิทรรศการด้านข้าวไร่ จากเครือข่าย ๔ ภาค เพื่อเป็นการยกระดับการทำงานของเครือข่าย พกช. รวมทั้งเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน พัฒนาเยาวชนคนรุ่นใหม่ ความเข้าใจ วิถีคิด วิถีการผลิต วิถีเกษตรบนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

งาน “มหกรรมข้าวไร่ ๔ ภาค ครั้งที่ ๒” ในครั้งนี้ ได้รับเกียรติจาก ดร.วิวัฒน์ ศัลยกำธร รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธี โดยมีนายวิบูลย์ รัตนาภรณ์วงศ์ ผู้ว่าราชการจังหวัดชุมพร กล่าวรายงาน พร้อมคณะผู้บริหารสถาบันฯ และคณะหน่วยงานภาคีความร่วมมือ หัวหน้าส่วนราชการ เครือข่ายภาคเกษตรกรเข้าร่วม มีผู้ร่วมงานจำนวน ๑๐๐ คน

๔) โครงการติดตามและประสานงานเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดฉะเชิงเทรา ณ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคกลาง ตำบลเทพราช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา (นายขวัญชัย รักษาพันธ์) ระหว่างวันที่ ๑๔ - ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

ได้ติดตามและประสานงานเครือข่าย ปรับปรุงนิทรรศการศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคกลาง เพื่อช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรม และภารกิจงานของ พกฉ. จัดให้เป็นฐานเรียนรู้ เรื่อง การเลี้ยงปลานิลในบ่อ แปลงเกษตรผสมผสาน ให้ประชาชนทั่วไป ได้เรียนรู้ มีความเข้าใจ วิธีคิด วิธีการผลิต วิถีเกษตรบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕) โครงการติดตามและประสานงานเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดแพร่ และจังหวัดน่าน ณ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ วัดนาตุ้ม อำเภอลอง จังหวัดแพร่ และศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ วัดโป่งคำ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ วัดนาตุ้ม ตำบลบ่อเหล็กทอง อำเภอลอง จังหวัดแพร่ (นายเสกสรร ภูมิภา)

- ติดตามกิจกรรมตลาดนัดชุมชน “กาดข้า้เมียง” ทุกเสาร์ – อาทิตย์ ร่วมกับ สาธารณะสุขชุมชน และโรงเรียนบ้านนาตุ้ม โดยจัดในพื้นที่ของ วัดนาตุ้ม ประเภทอาหารพื้นบ้าน อาหารแปรรูปจาก คนในชุมชน เปิดเป็นแหล่งท่องเที่ยวตลาดน้ำ มีจุดถ่ายรูป และมีกิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการ ในกาดข้า้เมียง

- เครือข่าย ของ นายเสกสรร ภูมิภา ได้เปิดพิพิธภัณฑ์พื้นบ้าน “หอศาสตราแสน เมืองฮอม” โดย อาจารย์ภูเดช แสนสา เพื่อจัดเป็นแหล่งเรียนรู้อาวุธโบราณล้านนา สอนศิลปะการต่อสู้ป้องกันตัวชาติพันธุ์ไท และบ่อเหล็กเมืองลอง

- พื้นที่เครือข่าย ยังชุดพบโบราณคดี อาวุธโบราณ และเตาเผาตีดาบ จากการ ตรวจสอบของกรมศิลปากร พบว่าอายุของเตาเผามีอายุประมาณ ๔๐๐ - ๕๐๐ ปี ซึ่งทางกรมศิลปากรจะเข้ามาบูรณะ ให้คงสภาพที่สามารถศึกษาเรียนรู้ได้

ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ วัดโป่งคำ ตำบลทุ่งพงษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน (พระครูสุจินนันทกิจ หรือพระอาจารย์สมคิด)

- ติดตามการขับเคลื่อนงานโครงการ “สวมหมวกให้ภูเขา ใส่รองเท้าให้ดินดอย” กิจกรรมกลุ่มเกษตรผสมผสาน กลุ่มนวดแผนไทยได้รณรงค์ กลุ่มตีเหล็ก และกลุ่มอนุรักษ์ป่าชุมชน

- การสนับสนุนเกษตรกรในเครือข่าย รับซื้อผลผลิตเกษตรอินทรีย์ส่งที่อพลัสซูเปอร์มาร์เก็ต และส่ง แม็กซ์แวลู ซึ่งเป็นโอกาสของเครือข่ายที่มีช่องทางการตลาดที่ใหญ่ สามารถรับซื้อผลผลิตจากพื้นที่เครือข่ายได้ทั่วประเทศ มีกำลังซื้อผลผลิตจำนวนมาก เครือข่ายวัดโป่งคำ จัดส่งผลผลิตทุกอาทิตย์ ไม่ต่ำกว่า ๓๐ ตัน

- เยี่ยมแปลงผู้สืบทอด พกณ. นายอนุศิลป์ อินตะพันธ์ ใช้เวลาพัฒนาพื้นที่ป่าข้าวโพดเดิม เป็นพื้นที่ทำเกษตรผสมผสาน ในเวลา ๗ ปี พื้นที่มีผลผลิตหลากหลาย เป็นต้นแบบแปลงทำนาโยนกกล้า ที่ขยายผลสู่ชุมชนให้ลดต้นทุนทำนาโยนกกล้าเป็นหลัก พื้นที่แปลงปลูกพืชผักพื้นบ้าน เป็นเมล็ดพันธุ์ขายเป็นรายได้ ในแปลงยังใช้พลังงานโซล่าเซลล์ ทั้งไฟฟ้าและระบบน้ำเพื่อการเกษตร เลี้ยงวัว หมู และไก่พื้นเมือง ประมงมีการเลี้ยงปลาในบ่อธรรมชาติ เพื่อเป็นอาหารในครอบครัว นอกจากนั้นยังมี หลักสูตรรับสมัครคนมาดำนานา ในวันที่ ๑ สิงหาคมของทุกปี (ค่าใช้จ่าย ๕๐๐ บาท ต่อคน) ซึ่งเป็นผลจากการไปเรียนรู้จาก เครือข่าย พกณ. ท่านอื่นๆ

- พื้นที่เครือข่ายท่านอื่น ยังทำแปลงผักในโรงเรือน เช่น สตอเบอร์รี่ ผักกางต้ง เมล่อน และองุ่น ซึ่งทำในรู้แบบเกษตรอินทรีย์

๖) โครงการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรการพัฒนาศักยภาพการเลี้ยงโคขุนต้นทุนต่ำสร้างรายได้อย่างยั่งยืน ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๑ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดยโสธร “วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนหนองแห่น” ตำบลหนองแห่น อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ผลการดำเนินงาน

๑. เครือข่าย พกฉ. ได้เรียนรู้ระบบการเลี้ยงโคขุนพัฒนาและยกระดับการเชื่อมโยงการตลาดโคขุน สายพันธุ์โคต้นน้ำ กลางน้ำและปลายน้ำ อย่างเป็นระบบพร้อมมีการบรรยายและสาธิตแนวทางการปฏิบัติตามหลักสูตร ดังนี้

- เรื่องการบริหารจัดการพื้นที่เลี้ยงโคขุนมาตรฐานสากล
- เรื่องการดูแลโคขุน ต้นน้ำ กลางน้ำ
- เรื่องการบริหารจัดการโคขุนมาตรฐานสากลทั้งระบบ
- เรื่องการบริหารจัดการภายในฟาร์มเลี้ยงโคขุน
- ลงพื้นที่ศึกษาดูงานกระบวนการเลี้ยงโคขุนมาตรฐานสากล และวิธีการลดทุนปัจจัยการผลิตที่สามารถสร้างรายได้ให้กับสมาชิกในแต่ละโซน
- เรื่องการคัดเลือกโคขุน ปลายน้ำ
- เรื่องเทคนิคการคำนวณน้ำหนักโคขุน
- ออกแบบแนวทางการเลี้ยงและการพัฒนาโคขุนของแต่ละเครือข่าย

๒. ผู้ร่วมงานได้เรียนรู้เทคนิคการเลี้ยงโคขุนต้นทุนต่ำ ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยเกิดความสนใจในการเลี้ยงโคขุนและพัฒนาสายพันธุ์ ต่อไป

๓. เครือข่าย พกฉ. ได้นำนวัตกรรมเกษตรองค์ความรู้การเลี้ยงโคขุนต้นทุนต่ำ ไปเผยแพร่และปฏิบัติได้จริง

๔. เครือข่าย พกฉ. ได้พัฒนาและยกระดับการเชื่อมโยงการตลาดโคขุน และพันธุ์โคต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ

๕. ส่งเสริมพัฒนาอาชีพการเลี้ยงโคขุน ให้เกิดการขยายควบคุมกับการพัฒนานวัตกรรมใหม่ๆในการเลี้ยงโคขุนต้นทุนต่ำ ที่มีคุณภาพมาตรฐานไปทุกพื้นที่เครือข่าย พกฉ. ที่มีความสนใจ

๗) โครงการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรการสร้างธนาคารน้ำใต้ดิน และเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “งามละมุล” จังหวัดสระแก้ว ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ งามละมุล ตำบลชัยมะกรูด อำเภอคลองหาด จังหวัดสระแก้ว

ผลการดำเนินงาน

๑. มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๐ คน ประกอบด้วย เครือข่าย พกฉ. ผู้สืบทอด พกฉ. และสมาชิกภายในกลุ่ม

๒. ภาศึเครือข่ายความร่วมมือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่

๒.๑ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “กลุ่มเกษตรธรรมชาติ” จังหวัดชัยภูมิ

๒.๒ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “กลุ่มอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองตำบลนิลเพชร” จังหวัดนครปฐม

๒.๓ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ไร่ลูกเลี้ยง” จังหวัดชัยภูมิ

๒.๔ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สวนเฮือนเฮา” จังหวัดยโสธร

๒.๕ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ศูนย์เรียนรู้พืชพรรณท้องถิ่นน้ำลำพระเพลิง” จังหวัดนครราชสีมา

๒.๖ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ศูนย์เรียนรู้พ่อหลวงของแผ่นดิน” จังหวัดสระแก้ว

๒.๗ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สวนแสนสุข” จังหวัดสระแก้ว

๓. ได้เชื่อมโยงและประสานความร่วมมือ พร้อมจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “งามละมุล” จังหวัดสระแก้ว

๔. พกฉ. ร่วมกับศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ได้เผยแพร่พระเกียรติคุณพระอัจฉริยภาพและสืบทอดพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้และการจัดนิทรรศการภายในศูนย์

๕. ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “งามละมุล” จังหวัดสระแก้ว มีฐานกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

- การทำบ่อหมักก๊าซชีวภาพแบบโอ่ง (องค์ความรู้หลัก)
- การเลี้ยงโคนมและการบริหารจัดการฟาร์ม (องค์ความรู้หลัก)
- การเลี้ยงกบ
- การเลี้ยงไก่สวยงาม
- การเลี้ยงเป็ดเนื้อพันธุ์พื้นบ้าน
- การเลี้ยงหุนา
- การเลี้ยงปลาตกในบ่อพลาสติก

- การเพาะถั่วงอกไว้กินเอง
- การทำเตาถ่าน ๒๐๐ ลิตร
- ถ่ายทอดให้ความรู้ในการทำบัญชีครัวเรือน

๖. เครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์จริงจากผู้นำเครือข่ายในพื้นที่ ประเด็นการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรแบบผสมผสาน การประมง และปศุสัตว์

๘) โครงการอบรมสัมมนาเครือข่ายตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และการตลาด ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๑๐๐ คน ประกอบด้วย ร้านค้าเครือข่าย พกฉ. ร้านค้าผู้สืบทอด พกฉ. ร้านค้าภาคีความร่วมมือ และเจ้าหน้าที่ พกฉ.
๒. ได้เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพ และสืบทอดพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๓. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกร ผู้ผลิต ผู้จำหน่าย และผู้บริโภค ตลอดจนเป็นแหล่งรวบรวมจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์ปลอดภัย
๔. ได้สร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พกฉ.
๕. ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์พิพิธภัณฑ์การเกษตรให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น

๙) โครงการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรยกระดับการยอมรับสู่สากลบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างวันที่ ๒๙ สิงหาคม - ๒ กันยายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์การเรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ "ครามบุญ" ตำบลคำอาฮวน อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๓๐ คน ประกอบด้วย

๑. เครือข่าย พกฉ. จังหวัดมุกดาหาร
๒. เครือข่าย พกฉ. จังหวัดสกลนคร
๓. เครือข่าย พกฉ. จังหวัดกาฬสินธุ์
๔. เครือข่าย พกฉ. จังหวัดเลย
๕. เครือข่าย พกฉ. จังหวัดมหาสารคาม
๖. เครือข่าย พกฉ. จังหวัดขอนแก่น

๒. การสร้างและพัฒนากระบวนการ การย้อมคราม คือ

- การได้มาซึ่งเนื้อคราม การปลูก การดูแลรักษา และการเก็บต้นครามเพื่อนำมาหมักให้เกิดสีครามในแต่ละพื้นที่
- การใช้วิทยาศาสตร์เข้ามาจับในเชิงประเด็นเชื่อมโยงระหว่างคนรุ่นเก่า กับคนรุ่นใหม่ในการหาเหตุผลของภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ
- การพัฒนาองค์ความรู้ เก็บข้อมูลของการย้อมคราม
- การพัฒนามูลค่าและการตลาดทิศทางการขับเคลื่อนงานต่อไปในอนาคตของเครือข่าย พกฉ. ประเด็นเรื่องคราม

๒.๓ จัดกิจกรรมขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถาน จำนวน ๑๗ ครั้ง

๑) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ เปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ “ไร่แสนสุข” จังหวัดเชียงใหม่ และค่ายพัฒนาศักยภาพผู้สืบทอดเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ ณ ไร่แสนสุข ตำบลแม่วิน อำเภอแม่เือง จังหวัดเชียงใหม่ ระหว่างวันที่ ๑๖ – ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

๑. ได้ดำเนินการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ โดยการเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ เจริญพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพิ่มเติมในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒ แห่ง (๑) ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ เจริญพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ไร่แสนสุข” ตำบลแม่วิน อำเภอแม่เือง จังหวัดเชียงใหม่ ผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๑๑๔ คน (๒) ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ เจริญพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สวนเกษตรอินทรีย์นาดีดินดีพร้อมบุญ” อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๙๖ คน ใช้เป็นศูนย์ในการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ด้านการเกษตร และร่วมมือพัฒนา ยกระดับ ขยายผลองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับ พกฉ.

๒. สืบทอดเครือข่าย พกฉ. เรียนรู้เรื่องพืชสมุนไพรและการใช้ประโยชน์ “พันธุกรรมเป็นยา” บริเวณแปลงอนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. “ไร่แสนสุข” โดย รศ.ดร.ชัยโย ชัยชาญทิพบุตร อดีตคณบดีคณะเภสัชศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการสำรวจค้นพบพันธุกรรมพืชสำคัญหายาก มากกว่า ๕๐ ชนิด ทั้งนี้ได้ร่วมกันเก็บองค์ความรู้จากวิทยากร เพื่อนำไปถ่ายทอดให้แก่เยาวชนที่เข้าร่วมโครงการ ค่ายปลูกจิตสำนึก รวมทั้งจัดทำเป็นสื่อเรียนรู้ติดตั้งเป็นเส้นทางศึกษาพันธุกรรมท้องถิ่นให้แก่ศูนย์เรียนรู้ฯ “ไร่แสนสุข” เพื่อการเรียนรู้ของคนในชุมชนต่อไป

๓. ผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. สามารถยกระดับขีดความสามารถในด้านภาวะการเป็นผู้นำ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ทักษะการสื่อสารได้ดีขึ้น สามารถประเมินสถานการณ์ แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผลการดำเนินโครงการค่ายปลูกจิตสำนึกประสบความสำเร็จ เยาวชนและคุณครูที่เข้าร่วมโครงการประทับใจ นำไปสู่การเกิดจิตสำนึกที่ดี

๔. ผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. ได้รับองค์ความรู้จาก รศ.ดร.สห ตูลพงศ์ ผู้เชี่ยวชาญด้านไม้ผลเมืองหนาว มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เกี่ยวกับพืชผลเมืองหนาว ในประเทศไทยและต่างประเทศ เพื่อนำไปต่อยอดในแปลงผลิตบนพื้นที่ของตนเอง เนื่องจากผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. ภาคเหนือส่วนใหญ่ ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเพาะปลูก การดูแลรักษา ความเสี่ยงของพืช ความคุ้มทุน การตลาด รวมทั้งการแปรรูปผลผลิตพืชผลเมืองหนาว

๕. มีคณบดีนักเรียนและคุณครูเข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๕ คน โดยเลือกโรงเรียนที่อยู่ใกล้เคียงกับพื้นที่ศูนย์การเรียนรู้ฯ มาร่วมกิจกรรมเพื่อทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนแต่ละแห่ง เพื่อประสานความร่วมมือในการพัฒนาองค์ความรู้และขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกันในระดับภาคเหนือ อาทิ ศูนย์เครือข่าย พกฉ. ภาคเหนือตอนบน “ไร่อ้อมกอดภูเขา” อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่, ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. “ไร่แสนสุข” อำเภอแม่วาง จังหวัดเชียงใหม่, ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. “สวนเกษตรอินทรีย์นายดินดีพร้อมบุญ” อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ และโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ

๖. เยาวชนที่เข้าร่วมค่ายได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการทำอาหารสัตว์จากทรัพยากรในท้องถิ่น การทำผงปรุงรสจากธรรมชาติ การทำขนมเพื่อสุขภาพ การทำฝายชะลอน้ำเพื่อการรักษาผืนป่า สำรวจพันธุกรรมพืชสมุนไพรท้องถิ่น วิถีวัฒนธรรมดนตรีชนเผ่าปกาเกอญอ และการทำโยเกิร์ตนมแพะอินทรีย์พร้อมดื่ม ซึ่งองค์ความรู้เหล่านี้สามารถนำไปต่อยอด และปรับประยุกต์ใช้ได้โรงเรียนหลังจบโครงการ เนื่องจากทุกโรงเรียนมีพื้นฐานการทำเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงอยู่แล้ว

๗. ผลการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างคณะครู เจ้าหน้าที่ พกฉ. และเครือข่าย พกฉ. เกี่ยวกับการต่อยอดองค์ความรู้ของเด็กนักเรียนที่เข้าร่วมโครงการในครั้งนี้ คือการใช้พื้นที่ศูนย์วิจัยเกษตรแม่วางเป็นเวทีพัฒนาศักยภาพเกี่ยวกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรเพื่อจัดจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยวในช่วงเทศกาล อีกทั้งยังสร้างรายได้ให้แก่เด็กๆ ด้วย

๘. คณะคุณครูจากโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการมีความสนใจที่จะเข้ามาเรียนที่พิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ เพื่อนำความรู้จากส่วนกลางไปจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่เด็กนักเรียน รวมทั้งอยากให้เด็กๆ มีโอกาสนำผลผลิต และผลิตภัณฑ์ของโรงเรียนมานำเสนอในงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียงของ พกณ. ด้วย

๒) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ “ศูนย์เรียนรู้พืชพรรณท้องถิ่นต้นน้ำลำพระเพลิง” จังหวัดนครราชสีมา ณ ศูนย์เรียนรู้พืชพรรณท้องถิ่นต้นน้ำลำพระเพลิง ตำบลวังน้ำเขียว อำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

๑. ได้ดำเนินการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ โดยการเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เพิ่มเติมในพื้นที่จังหวัดนครราชสีมา จำนวน ๑ แห่ง “ศูนย์เรียนรู้พืชพรรณท้องถิ่นต้นน้ำลำพระเพลิง” จังหวัดนครราชสีมา ผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๒๗ คน เพื่อใช้เป็นศูนย์ในการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตรและร่วมมือพัฒนายกระดับขยายผลองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับ พกณ.

๒. แนวทางการร่วมมือจากผู้สืบทอดเครือข่าย พกณ. ในเรื่องของการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชป่าต้นน้ำลำพระเพลิง การขยายพันธุ์และการแปรรูปไม้ การสร้างความร่วมมือกับนิคมการเกษตร ส.ป.ก. อำเภอวังน้ำเขียว ประเด็น พืชผักเมืองหนาวและกาแฟ พื้นที่ ๓,๘๐๐ ไร่

๓. สร้างความร่วมมือจากผู้สืบทอดเครือข่าย พกณ. ในเรื่องระบบโซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร

๔. ผู้สืบทอดเครือข่าย พกณ. ได้ให้ความร่วมมือจากการเชื่อมโยงในเรื่องแหล่งผลิตผักอินทรีย์ พื้นที่โครงการ อพ.สธ. และศูนย์รวบรวมความหลากหลายทางพันธุกรรม

๓) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ “วัดนาตุ้ม” จังหวัดแพร่ ณ วัดนาตุ้ม ตำบลบ่อเหล็กทอง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ โดยการเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพิ่มเติมในพื้นที่จังหวัดแพร่ จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “วัดนาตุ้ม” ตำบลบ่อเหล็กทอง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ ผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๗๐ คน ใช้เป็นศูนย์ในการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร และร่วมมือพัฒนา ยกระดับ ขยายผลองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับ พกฉ. ได้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เทคนิคการขยายพันธุ์พืช การแปรรูปน้ำตาลอ้อยและกาแฟ เพื่อพัฒนาส่งเสริมอาชีพรูปแบบใหม่ เรียนรู้เรื่องสมุนไพรเพื่อสุขภาพจากคนภายในชุมชนและได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายในการพัฒนาพื้นที่ “วัดนาตุ้ม” ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบพุทธวิถีของคนในชุมชน สนับสนุนแนวทางและองค์ความรู้พัฒนาตลาดวิถีชุมชน “กาดขี้เมี่ยง”

๔) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ “เกษตรสมคิด” จังหวัดกำแพงเพชร ณ เกษตรสมคิด ตำบลบึงสามัคคี อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

ได้ดำเนินการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ โดยการเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพิ่มเติมในพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๑ แห่ง ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เกษตรสมคิด” ตำบลบึงสามัคคี อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร ผู้เข้าร่วมงานจำนวน ๕๐ คน ใช้เป็นศูนย์ในการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตรและร่วมมือพัฒนา ยกระดับ ขยายผลองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับ พกฉ. และได้รับความร่วมมือจากศูนย์การเรียนรู้ “เกษตรสมคิด” เป็นแหล่งเรียนรู้เผยแพร่แนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านการขยายพันธุ์พืชในหลายรูปแบบ รวบรวมพันธุ์กรรมต่างๆ และเป็นแหล่งเรียนรู้ระบบการจัดการน้ำสู่การพัฒนาด้านการตลาด โดยมีการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้เรื่องการปรับปรุงบำรุงดินให้เหมาะสมกับการเพาะปลูก การแปรรูปน้ำตาลอ้อยเชิงเศรษฐกิจในชุมชน การทำน้ำหมักชีวภาพและการทำก้อนเชื้อเห็ดนางฟ้า

๕) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ “ศูนย์เรียนรู้พ่อหลวงของแผ่นดิน” จังหวัดสระแก้ว ณ ศูนย์เรียนรู้พ่อหลวงของแผ่นดิน ตำบลเขาสามลือ อำเภอลือชัย จังหวัดสระแก้ว ระหว่างวันที่ ๒๕ – ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๔๐ คน ได้ดำเนินการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ โดยการเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เพิ่มเติม จำนวน ๒ แห่ง ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ศูนย์เรียนรู้พ่อหลวงของแผ่นดิน” จังหวัดสระแก้ว และศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สวนแสนสุข” จังหวัดสระแก้ว ณ ตำบลเขาสามลือ อำเภอลือชัย จังหวัดสระแก้ว เพื่อใช้เป็นศูนย์เรียนรู้ฯ ในชุมชนและการประสานความร่วมมือในการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตรและร่วมมือพัฒนาระดับขยายผลองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับ พกฉ.

๖) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ “เครือข่ายวนเกษตร ตำบลพวา” จังหวัดจันทบุรี ตำบลพวา อำเภอกงหรา จังหวัดจันทบุรี ระหว่างวันที่ ๕ – ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

ได้จัดตั้งศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เครือข่ายวนเกษตร ตำบลพวา” จังหวัดจันทบุรี โดยมีนางสาวกัญญา ดุชิตา เครือข่าย พกฉ. จังหวัดจันทบุรี เป็นผู้ประสานงาน ร่วมกับ พกฉ. เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร พร้อมทั้งพัฒนาขยายผลองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ป่าชุมชน ส่งเสริมการสร้างป่าวนเกษตร การพึ่งพาอาศัยทรัพยากรจากป่า สมุนไพรแปรรูปและพันธุกรรมท้องถิ่น นำไปสู่การนำไปใช้ประโยชน์ เป็นการยกระดับการ

ทำงานของเครือข่าย รวมทั้งเปิดโอกาสให้เครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกัน พัฒนาเยาวชนคนรุ่นใหม่ ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงในแง่มุมต่างๆ อาทิ การผลิต การแปรรูป นวัตกรรมทางการเกษตรด้านต่างๆ การตลาด ฯลฯ แก่เครือข่ายและภาคีความร่วมมือได้มีความรู้ ความเข้าใจวิธีคิด วิธีการผลิต วิธีเกษตรบนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และนำไปปรับประยุกต์ใช้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชนต่อไป มีผู้เข้าร่วมโครงการจำนวน ๑๐๐ คน

๗) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดฉะเชิงเทรา ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ ณ เครือข่ายวนเกษตร ตำบลท่ากระดาน อำเภอสนาชยเขต จังหวัดฉะเชิงเทรา และเครือข่ายวนเกษตร ตำบลหนองไม้แก่น อำเภอแปลงยาว จังหวัดฉะเชิงเทรา

ผลการดำเนินงาน

๑. เชื่อมโยงและประสานความร่วมมือ พร้อมจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดฉะเชิงเทรา
๒. ขยายผลองค์ความรู้ให้กับประชาชนที่เข้าร่วม สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในครัวเรือนของตนเองได้ ได้แก่ เรื่อง การสร้างโรงอบพลังงานแสงอาทิตย์ต้นทุนต่ำ, เรื่อง น้ำมันพืชมรดก ๑๐๘, เรื่อง การแปรรูปไอศกรีมจากมันพื้นบ้าน, เรื่อง การทำสบู่เหลวธรรมชาติ และเรื่อง การขยายพันธุ์พืชแบบง่าย
๓. ขับเคลื่อนงานด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ป่าชุมชน ส่งเสริมการสร้างป่าวนเกษตร การพึ่งพาอาศัยทรัพยากรจากป่าภายในศูนย์เครือข่าย
๔. เชื่อมโยงการแปรรูปสมุนไพรสู่การขยายตลาดร่วมกับ พกฉ.
๕. พัฒนา ส่งเสริม ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ให้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์กล้าไม้ท้องถิ่น

๘) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สวนเหือนเฮา” จังหวัดยโสธร ระหว่างวันที่ ๑๘ – ๑๙ เมษายน ๒๕๖๒ ณ สวนเหือนเฮา ตำบลนาโส อำเภอกุดชุม จังหวัดยโสธร

ผลการดำเนินงาน

๑. พกฉ. และศูนย์เรียนรู้ฯ ร่วมกันเชื่อมโยงในการขับเคลื่อนงานด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การปลูกข้าวอินทรีย์ และผักปลอดสาร
๒. สร้างฐานเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้ ในเรื่องบริหารจัดการแปลงในรูปแบบเกษตรทฤษฎีใหม่ ประยุกต์ ๑ ไร่ ๑ แสน
๓. สร้างฐานเรียนรู้ ถ่ายทอดองค์ความรู้กับผู้ที่มีความสนใจ การปลูกอ้อยคั้นน้ำ “ปลดหนี้ ตั้งตัว สร้างชีวิต ด้วยเศรษฐกิจพอเพียง” ให้สามารถนำความรู้เหล่านั้นกลับไปประยุกต์ใช้ในครอบครัวได้
๔. ขับเคลื่อนงานร่วมกลุ่มปลูกข้าวอินทรีย์ ส่งออกต่างประเทศ
๕. พัฒนาและยกระดับการสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ภาคปฏิบัติ
๖. โรงสีข้าวกลุ่มเกษตรกรทำนา นาโส (ชมรมรักษ์ธรรมชาติ) พร้อมเชื่อมโยงกับศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สวนเหือนเฮา” ในการขับเคลื่อนพัฒนาสายพันธุ์ข้าว และร่วมกันอนุรักษ์สายพันธุ์ข้าวที่กำลังจะสูญหายไปจากพื้นที่
๗. พกฉ. เป็นศูนย์กลางหลักในการประสานงานและเชื่อมโยง สนับสนุนให้กับศูนย์เรียนรู้เครือข่าย

๙) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ศูนย์ข้างชุมชน ตำบลคำพระ” จังหวัดอำนาจเจริญ ระหว่างวันที่ ๒๒ – ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลคำพระ อำเภอหัวสระพาน จังหวัดอำนาจเจริญ

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้ร่วมงานได้เรียนรู้พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และกิจกรรมการขับเคลื่อนงานระหว่าง พกฉ. และเครือข่าย พกฉ. ทำให้เห็นช่องทางในการเข้ามามีส่วนร่วม

๒. มีศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑฯ ในการขับเคลื่อนงานด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และเป็นต้นแบบเกี่ยวกับการปลูกข้าวอินทรีย์ การเลี้ยงปลานิลแปลงเพศ ทำปุ๋ยอินทรีย์และแปรรูปผลผลิต ให้แก่ผู้ที่สนใจได้เข้าไปเรียนรู้ในพื้นที่จริง

๓. พัฒนาและยกระดับการสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. “สวนเอือนเฮา” อำเภอหาดขาม จังหวัดยโสธร และศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. “ศูนย์ข้าวชุมชน ตำบลคำพระ” อำเภอหัวสะพาน จังหวัดอำนาจเจริญ เกี่ยวกับการปลูกอ้อยคั้นน้ำโดยเทคโนโลยีสรรพสิ่งอะตอมมิคานาโน

๔. สามารถสร้างกลไกและกระบวนการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับหน่วยงานระดับชุมชน ระดับจังหวัดอำนาจเจริญ และศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ที่กระจายอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

๑๐) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑฯ เกษตรเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑฯ เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “คนเคียงดิน” ระหว่างวันที่ ๒๗ - ๒๘ เมษายน ๒๕๖๒ ณ คนเคียงดิน ตำบลแม่เปิน อำเภอแม่เปิน จังหวัดนครสวรรค์

ผลการดำเนินงาน

๑. มีเครือข่าย พกฉ. และผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๖๔ คน

๒. ผู้ร่วมงานได้เรียนรู้พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงจากการแนะนำ พกฉ. ผ่านสื่อวีดิทัศน์ และนิทรรศการที่นำไปติดตั้งไว้ที่ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายฯ

๓. สามารถเพิ่มศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑฯ ในการขับเคลื่อนงานด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการปลูกอ้อยอินทรีย์ แปรรูปน้ำตาลอ้อย แปรรูปผลผลิตการเกษตร มันพื้นบ้าน กลอย ข้าว นำไปสู่อาชีพการเกษตรที่ยั่งยืน ให้แก่ผู้ที่สนใจได้เข้าไปเรียนรู้ในพื้นที่จริงของเครือข่าย พกฉ. และเชื่อมโยงสู่ตลาดชาวไร่

๔. พัฒนาและยกระดับการสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. “ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑฯ เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคกลาง กลุ่มอนุรักษ์พันธุกรรมบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี”

๕. สามารถสร้างกลไกและกระบวนการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชน และในระดับศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ระดับภาคกลาง และในระดับจังหวัดนครสวรรค์

๑๑) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “สวนจันทร์สมุนไพร” จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ ๒๙ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ ณ สวนจันทร์สมุนไพร ตำบลท่ามะขาม อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

ผลการดำเนินงาน

๑. มีเครือข่าย พกฉ. และผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๓๐ คน

๒. ผู้ร่วมงานได้เรียนรู้พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จากการแนะนำ พกฉ. ผ่านสื่อวีดิทัศน์และนิทรรศการที่นำไปติดตั้งไว้ที่ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายฯ

๓. สามารถเพิ่มศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ ในการขับเคลื่อนงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ส่งเสริมการปลูกสมุนไพร แปรรูปผลิตภัณฑ์สมุนไพรจากอบเชย สร้างอาชีพให้คนในชุมชน ให้แก่ผู้ที่สนใจได้เข้าไปเรียนรู้ในพื้นที่จริงของเครือข่าย พกฉ.

๔. พัฒนาและยกระดับการสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างเครือข่าย พกฉ. ดังนี้

- ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาญจนบุรี “เครือข่ายผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์เขาโจด”
- ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดนครปฐม “กลุ่มอนุรักษ์ข้าวพันธุ์พื้นเมืองตำบลนิลเพชร”
- ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน “เครือข่ายอินแปง”
- ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคกลาง “มูลนิธิวนเกษตรเพื่อสังคม”

๕. สามารถสร้างกลไกและกระบวนการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในระดับชุมชน และในระดับศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ระดับภาคกลาง และในระดับจังหวัดกาญจนบุรี

๑๒) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ไร่ลูกเลี้ยง” จังหวัดชัยภูมิ ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ ไร่ลูกเลี้ยง ตำบลบ้านไร่ อำเภอเทพสถิต จังหวัดชัยภูมิ

ผลการดำเนินงาน

๑. เป็นพื้นที่ประสานความร่วมมือ กำหนดกรอบแนวทางร่วมมือในการขับเคลื่อนงานเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ขับเคลื่อนงานด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาชุมชน การอนุรักษ์ป่าชุมชน ส่งเสริมการสร้างป่าวนเกษตร การพึ่งพาอาศัยทรัพยากรจากป่าภายในศูนย์เครือข่าย
๓. ส่งเสริมและถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับชาวบ้านเพื่อจัดสร้างระบบธนาคารน้ำใต้ดินกักเก็บน้ำฝนไว้ในดินเพื่อให้ดินชุ่มชื้นตลอดทั้งปี จากการทดลองทำในหลายพื้นที่ของเครือข่าย พบว่าระบบธนาคารน้ำใต้ดินเมื่อทำแล้วสามารถแก้ไขปัญหาน้ำท่วมขังในฤดูฝน และช่วยให้มีน้ำใช้ในฤดูแล้ง เพิ่มพูนความอุดมสมบูรณ์ให้ดินชุ่มชื้นต้นไม้เขียวอ่มทั้งปี
๔. พัฒนาศักยภาพโดยการนำพลังงานแสงอาทิตย์มาใช้เป็นพลังงานทดแทนจะได้รับความนิยมขึ้นมากทำการคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของเครือข่าย พกฉ. ในอนาคต
๕. พัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ในการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ ด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
๖. การสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้การขับเคลื่อนเรื่องการบริหารจัดการ ประเด็นกาแพ การปลูก การแปรรูป และการตลาด ในพื้นที่เพื่อนำไปสู่พืชเชิงเศรษฐกิจ
๗. เป็นศูนย์ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ ส่งเสริมให้ชุมชน ปรับเปลี่ยนระบบวิถีเกษตรเชิงเดี่ยวมาเป็นเกษตรผสมผสาน
๘. พัฒนาศูนย์เรียนรู้ให้เป็น “ศูนย์เกษตรธรรมชาติ” แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรธรรมชาติ กินผักกินผลไม้ ปลูกพืชหมุนเวียนสร้างรายได้ ตามฤดูกาล โดยการรวมกลุ่มกับคนในชุมชน พร้อมสร้างที่พักเพื่ออำนวยความสะดวกให้กับผู้ที่มาศึกษาเรียนรู้ โดยสามารถพักภายในศูนย์เรียนรู้ หรือจะพักในรูปแบบ โฮมสเตย์ แยกพักตามบ้านเครือข่ายในพื้นที่ศูนย์เรียนรู้
๙. พกฉ. เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเครือข่าย สนับสนุนศูนย์เรียนรู้ฯ ในการเผยแพร่องค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ และด้านการตลาด

๑๓) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ครามบุญ” จังหวัดมุกดาหาร ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๖ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ ครามบุญ ตำบลคำอาฮวน อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร

ผลการดำเนินงาน

๑. การเชื่อมโยงในประเด็นการพัฒนาผ้าคราม จังหวัดมุกดาหาร พร้อมกับการสร้างเครือข่ายระหว่างพื้นที่ และจังหวัดใกล้เคียง
๒. การสร้างมาตรฐานสินค้าผลิตภัณฑ์ของเครือข่ายให้เกิดคุณค่า และการแสดงเอกลักษณ์เฉพาะ
๓. เชื่อมโยงสินค้า สร้างกลไกทางการตลาดในการกระจายสินค้ามายัง พกฉ. โดยผ่านกระบวนการเครือข่าย สามารถส่งเสริมอาชีพ และสร้างรายได้ให้กับชุมชน
๔. พัฒนาศักยภาพในการทอผ้า ให้เกิดกระบวนการกระจายการทำงาน สร้างสินค้า และผลิตภัณฑ์ในรูปแบบกลุ่มเครือข่าย
๕. สร้างกองทุนในการขับเคลื่อน เพื่อเป็นแหล่งทุนสำรองในการจัดการวัตถุดิบผ้าฝ้าย
๖. พัฒนาผลิตภัณฑ์ “ผ้าย้อมคราม” สร้างเรื่องราววิธีการผลิตและความเป็นมา เพื่อให้สามารถยกระดับราคาได้ โดยเกิดขึ้นจากกระบวนการของเครือข่ายในทุกส่วน
๗. การสร้างกระบวนการทางความคิด เพื่อพัฒนาและต่อยอดผลิตภัณฑ์ของเครือข่าย
๘. การสร้างอัตลักษณ์เฉพาะถิ่นที่มีความแตกต่าง แบบร่วมสมัย
๙. ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ครามบุญ” จังหวัดมุกดาหาร จะเป็นสถานที่เรียนรู้ในการถ่ายทอดเรื่องราววิถีชีวิต ภูมิปัญญาจากบรรพบุรุษ ในการย้อมผ้าคราม
๑๐. พกฉ. เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเครือข่าย สนับสนุนศูนย์เรียนรู้ฯ ในการเผยแพร่องค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ และด้านการตลาด

๑๔) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ไทเทิงกู” จังหวัดสกลนคร ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ ไทเทิงกู ตำบลโคกภู อำเภอกุพาน จังหวัดสกลนคร

ผลการดำเนินงาน

๑. แลกเปลี่ยนประเด็นการพัฒนา ต่อยอด สามารถยกระดับผ้าครามของเครือข่าย พกฉ. ให้เกิดมูลค่าเพิ่มสร้างจุดเด่นให้เป็นเอกลักษณ์เฉพาะ

๒. เกิดการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกันระหว่างเครือข่าย พัฒนาแนวทางการจัดการเส้นทางของผ้าครามเพื่อนำไปสู่การสร้างมาตรฐานสินค้าให้มีคุณภาพและคุณค่าร่วมกัน ได้แก่ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานจังหวัดเลย “ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติภูหลวง”, ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถาน “ครามบุญ” จังหวัดมุกดาหาร, ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ ภาคกลาง “กลุ่มอนุรักษ์พันธุกรรมบ้านไร่ จังหวัดอุทัยธานี” และเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ จังหวัดกาฬสินธุ์

๓. เก็บรวบรวมรักษาภูมิปัญญาองค์ความรู้ การย้อมครามในแต่ละพื้นที่เพื่อสร้างความหลากหลาย

๔. เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป บนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๕. พัฒนานวัตกรรมใหม่ๆ ในการย้อมผ้าคราม เพื่อขยายไปยังเครือข่ายพื้นที่ต่างๆ

๖. การสร้างแรงบันดาลใจ การระเบิดจากข้างใน น้อมนำเรื่องเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ภายในศูนย์เครือข่าย

๗. พัฒนาศูนย์เรียนรู้ เป็นสถานที่ในการถ่ายทอดองค์ความรู้ในเชิงประเด็น ที่สามารถเรียนรู้และฝึกปฏิบัติได้จริง แก่ประชาชนผู้ที่มีความสนใจเข้ามาศึกษา

๘. เครือข่ายต้องการให้ พกฉ. จัดโครงการในการเผยแพร่ขยายผลองค์ความรู้ในประเด็น การย้อมผ้าครามในแต่ละพื้นที่ทุกภาค ผ่านกระบวนการ workshop เพื่อให้เกิดความหลากหลายในขั้นตอนของการผลิตผ้าและการย้อมผ้า

๙. พัฒนาคนรุ่นใหม่ เพื่อสืบสาน สานต่อภูมิปัญญา

๑๐. พกฉ. เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงเครือข่าย สนับสนุนศูนย์เรียนรู้ฯ ในการเผยแพร่องค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ และในด้านการตลาด

๑๕) โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “วิสาหกิจชุมชนป่าพะยอม” จังหวัดพัทลุง ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ วิสาหกิจชุมชนป่าพะยอม ตำบลป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

ผลการดำเนินงาน

๑. มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๕๐ คน ประกอบด้วย เครือข่าย พกฉ. และสมาชิกภายในกลุ่มวิสาหกิจชุมชนป่าพะยอม

๒. ภาคิเครือข่ายความร่วมมือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่

๒.๑ ผู้ประสานงานศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือตอนล่าง “วัดพระบรมธาตุพระอารามหลวง” ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกำแพงเพชร

๒.๒ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนป่าพะยอม อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

๒.๓ ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) อำเภอป่าพะยอม จังหวัดพัทลุง

๓. ได้เชื่อมโยงและประสานความร่วมมือ พร้อมจัดตั้งศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “วิสาหกิจชุมชนป่าพะยอม” จังหวัดพัทลุง

๔. พกฉ. ร่วมกับศูนย์เรียนรู้เครือข่าย ได้เผยแพร่พระเกียรติคุณพระอัจฉริยภาพและสืบทอดพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการถ่ายทอดองค์ความรู้และการจัดนิทรรศการภายในศูนย์

๕. ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “วิสาหกิจชุมชนป่าพะยอม” จังหวัดพัทลุง มีฐานกิจกรรมการเรียนรู้ ได้แก่

- ฐานเรือนเพาะชำกล้าไม้ชุมชน
- ฐานเรียนรู้การทำปุ๋ยหมัก
- ฐานเรียนรู้การผลิตและใช้ปุ๋ยหมัก
- ฐานเรียนรู้การพัฒนาที่ดินประจำตำบล เรื่อง การผลิตและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

(นายบุญชู เพชรรักษ์)

- ฐานเรียนรู้เกษตรผสมผสาน (เศรษฐกิจพอเพียง)
- ฐานแหล่งน้ำ

- ฐานสารไล่แมลง
- ฐานเรียนรู้การผลิตและใช้สารไล่แมลงศัตรูพืช
- ฐานเรียนรู้การเพาะเห็ดในตู้เย็น
- ฐานการเลี้ยงปลาในบ่อลอย
- ฐานเรียนรู้การเลี้ยงจิ้งหรีด
- ฐานเรียนรู้การปลูกผักปลอดสารพิษ
- ฐานเรียนรู้การทำน้ายาเอนกประสงค์ การทำน้ายาล้างจาน การทำสบู่ล้างหน้า การทำ

น้ายาซักผ้า

๖. ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. “วิสาหกิจชุมชนป่าพะยอม” จังหวัดพัทลุง มีองค์ความรู้ที่สามารถถ่ายทอดและจับต้องได้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างชัดเจนในการพึ่งตนเอง ด้วยแกนนำกลุ่มคือ นายบุญชู เพชรรัช และสมาชิกภายในกลุ่มที่มีศักยภาพในการถ่ายทอดภูมิปัญญาองค์ความรู้ของชุมชนบนพื้นฐานหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เหมาะแก่การเป็นศูนย์เรียนรู้ที่ให้ความรู้ต่างๆ แก่ผู้ที่มีความสนใจ

๗. เครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์จริงจากผู้นำเครือข่ายในพื้นที่ ประเด็นการทำเกษตรในรูปแบบเกษตรแบบผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๑๖) โครงการประชุมเครือข่ายพืชรักกัน เพื่อสรุปบทเรียนและวางทิศทางการขับเคลื่อนงานปรัชญาเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ กันยายน ๒๕๖๒ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลพบุรี จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๒๕ คน ประกอบด้วย เครือข่าย พกฉ.

๒. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และบทเรียนการทำงานขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบนภูมิสังคมที่แตกต่างกันของเครือข่ายและภาคีความร่วมมือ

๓. ยกระดับการเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพและสืบทอดพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง โดยร่วมกันออกแบบการจัดแสดงผลงานเผยแพร่องค์ความรู้ และพระอัจฉริยภาพของในหลวง รัชกาลที่ ๙ ด้านหลักการทำงาน ๒๓ ข้อ เพื่อจัดเตรียมประเด็นนิทรรศการเครือข่าย งานมหกรรม ๖ สติในดวง...นิรันดร์ เดือน ตุลาคม

๔. ร่วมกันกำหนดทิศทางขับเคลื่อนงานของเครือข่าย พกฉ. ปี ๒๕๖๓

๒.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่าย จำนวน ๖ ครั้ง

๑) โครงการประชุมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานฯ เพื่อขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเกษตร ณ พิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ ๒ – ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ได้ร่วมกำหนดรูปแบบ เนื้อหา ข้อมูล และสรุปประเด็น เพื่อเผยแพร่และขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเกษตร ผ่านนิทรรศการ ดังนี้

๑. นิทรรศการ “ร้อยป่า ร้อยชีวิต” เพื่อจัดแสดงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการจัดป่าในการสร้างความอุดมสมบูรณ์ของผืนดิน และนำเสนอรูปแบบของการปรับประยุกต์การสร้างป่าที่เหมาะสมกับลักษณะทางภูมินิเวศน์ของแต่ละพื้นที่เพื่อรักษาป่า สร้างความอุดมสมบูรณ์ให้ผืนดิน สร้างอาชีพ สร้างรายได้และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน

๒. นิทรรศการ “พัฒนาคน พัฒนาแผ่นดิน” การเพื่อนำเสนอพระอัจฉริยภาพของพระมหากษัตริย์นักพัฒนา ผู้ทรงพลิกฟื้นแผ่นดินไทยทั่วทิศให้ออกร่มเงาการดำรงชีวิตของพสกนิกร สร้างโอกาสยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยนำเสนอผ่านเรื่องราวของผู้สืบทอดของ เครือข่าย พกฉ.

๓. นิทรรศการ “มีน้ำ มีชีวิต” เพื่อจัดแสดงนิทรรศการพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการจัดการน้ำและนำเสนอการปรับประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในวิถีของชุมชน โดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการปรับใช้ให้สอดคล้องกับลักษณะภูมินิเวศน์ของแต่ละท้องถิ่น

๔. นิทรรศการ “ดินดี ดินมีชีวิต” เพื่อนำเสนอเรื่องราวของดินกำเนิดโลก ดินกำเนิดสรรพสิ่ง และนำเสนอพระอัจฉริยภาพการแก้ปัญหาเรื่องดินให้กับพสกนิกรไทยของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวการปรับประยุกต์ใช้ของเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติและผู้ปฏิบัติงาน

๒) โครงการประชุมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ “เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาศักยภาพเครือข่ายระดับประเทศ” ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ ๓ – ๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๓๐ คน ซึ่งนายสทภูมิ ภูมิธฤติรัฐ ผู้อำนวยการ พกฉ. ได้เข้าร่วมเวทีประชุมเพื่อมอบนโยบาย ทิศทาง แผนการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงร่วมกับเครือข่าย พกฉ. ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ รวมทั้งมีการนำเสนอผลการดำเนินงานในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ และทิศทางการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปีงบประมาณ ๒๕๖๒ จากผู้ประสานงานเครือข่าย พกฉ. และศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ทั่วประเทศ

๓) โครงการค่ายพัฒนาศักยภาพผู้สืบทอดเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ สู่การเรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ณ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จังหวัดนครราชสีมา ตำบลไม้เรียง อำเภอดวาง จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๑๑ – ๑๗ ธันวาคม ๒๕๖๑

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๖๐ คน เป็นการดำเนินการจัดทำค่ายพัฒนาศักยภาพผู้สืบทอด โดยการนำเยาวชนชุมชนไม้เรียง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๒๐ คน เข้ากระบวนการพัฒนา เป็นผู้นำในการถ่ายทอด ขับเคลื่อนงานเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ร่วมกับทางศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ จังหวัดนครราชสีมา โดยเป็นศูนย์กลางในการจัดการองค์ความรู้สู่เยาวชนในชุมชน เพื่อให้เยาวชนพี่น้องทั้ง ๒๐ คน ขยายผลสู่เยาวชนในชุมชนไม้เรียง ชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๔๐ คน รวมทั้งมีกิจกรรมแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการทรัพยากรสู่เยาวชนในค่าย ทำให้เกิดความตระหนัก มองเห็นทรัพยากรในพื้นที่ของตนเอง และสามารถนำมาพัฒนา ประยุกต์และต่อยอด สร้างความยั่งยืนแก่ชุมชน

๔) โครงการประชุมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายพิพิธภัณฑสถาน “เพื่อขับเคลื่อนงานอนุรักษ์พันธุกรรมพืช” ณ สำนักงานพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ มีนาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ได้ร่วมกันกำหนดรูปแบบ เนื้อหา ข้อมูล และสรุปประเด็น เพื่อจัดทำนิทรรศการในงาน มหกรรม “อนุรักษ์พันธุกรรมพืช อนุรักษ์ทรัพยากรไทย” ได้แก่

๑. นิทรรศการตรีผลา จัดแสดง น้ำตรีผลา ซึ่งมีส่วนผลิตมาจากน้ำ มะขามป้อม สมอไทย และสมอพิเภก โดยจัดแสดงพันธุกรรมพืช ๓ ชนิด มะขามป้อม สมอไทย และสมอพิเภก ผลไม้ที่นำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายอย่าง เป็นทั้งสมุนไพรในตัวเองแต่ละชนิด และการต่อยอดเรื่องการตลาด การเพิ่มมูลค่าของน้ำตรีผลา ในรูปแบบหลากหลายประเภท สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในครัวเรือน และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน สร้างรายได้สร้างอาชีพ ขนาดพื้นที่การจัดนิทรรศการ ความกว้าง ๑๒ เมตร และความยาว ๒๐ เมตร

๒. นิทรรศการจัดแสดงพันธุกรรมมะแปรม จัดแสดงพันธุกรรมมะแปรม พันธุกรรมพืชท้องถิ่น ที่นำมาแปรรูปได้หลายอย่าง ชุมชนสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย การแปรรูป ไอติมมะแปรม มะแปรมแช่อิ่ม แยมมะแปรม น้ำมะแปรม พร้อมดื่ม ขนาดพื้นที่การจัดนิทรรศการ ความกว้าง ๑๒ เมตร และความยาว ๓๐ เมตร

๓. นิทรรศการ พันธุกรรมมะตูมท้องถิ่น ๔ ภาค จัดแสดงพันธุกรรมพันธุ์มะตูม ต้นใหญ่ กลาง เล็ก สายพันธุ์มะตูมนิม เรียนรู้การใช้ประโยชน์จากผลมะตูมอ่อน มะตูมสุก การนำมะตูมไปทำเป็นยาสมุนไพร การนำไปประกอบอาหารตามภูมิปัญญา ๔ ภาค ขนาดพื้นที่การจัดนิทรรศการ ความกว้าง ๑๒ เมตร และความยาว ๓๐ เมตร

๔. นิทรรศการ เส้นทางสีคราม จัดแสดงพันธุกรรมพืชให้สีคราม ต้นคราม ต้นฝ้าย เส้นทางของผ้าฝ้ายสู่ผลิตภัณฑ์ฝ้ายย้อมคราม เทคนิคการทำน้ำคราม การก่หม้อคราม การย้อม และการอนุรักษ์พันธุกรรมต้นคราม เรียนรู้ภูมิปัญญาการเก็บรักษาน้ำคราม ขนาดพื้นที่การจัดนิทรรศการ ความกว้าง ๑๒ เมตร และความยาว ๒๐ เมตร

๕. นิทรรศการ การทำเมนูอาหารประจำถิ่น ๔ ภาค จัดแสดงวิธีการพึ่งตนเองด้านอาหาร การประกอบอาหารเมนูจากหอย อาหารประจำถิ่น ๔ ภาค ขนาดพื้นที่การจัดนิทรรศการ ความกว้าง ๑๒ เมตร และความยาว ๒๐ เมตร

๖. นิทรรศการมะพร้าว (บริเวณ ๔ แยก) จัดแสดงวิถีชีวิตเรื่องราวของมะพร้าวสู่การต่อยอดพัฒนาการแปรรูปมะพร้าว นานารูปแบบ

๕) โครงการค่ายพัฒนาศักยภาพเยาวชนผู้สืบทอดเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เพื่อการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชปณิธานกษัตริย์เกษตร ระหว่างวันที่ ๔ - ๗ เมษายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตร เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. เยาวชนผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. เกิดแรงบันดาลใจในการสืบสาน รักษา ต่อยอด พระราชปณิธานกษัตริย์เกษตร จากการนำชมพิพิธภัณฑ์ในหลวงรัชกาลที่ ๙ พิพิธภัณฑ์หมัศจรรย์พันธุ์กรรม และพิพิธภัณฑ์ ป่าดงพงไพร ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสำนักสื่อสารสัมพันธ์และเครือข่ายในการจัดกระบวนการเรียนรู้

๒. เยาวชนผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. มีทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการใช้นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จากการเรียนรู้แปลงต้นแบบฐานเกษตรพอเพียงเมือง ฐานเกษตร ๔ ภาค ฐาน ๑ ไร่พอเพียง การลงมือฝึกปฏิบัติการขยายพันธุ์พืชแบบควบแน่น และการทำนาอินทรีย์ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสำนักนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

๓. เยาวชนผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ. เห็นความสำคัญและภาคภูมิใจในการสืบทอดวิถีเกษตรตามภูมิสังคมของตนเอง จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้วัฒนธรรม ภูมิปัญญาเกษตร ซึ่งได้รับความร่วมมือจากสมาชิกเครือข่ายและภาคีความร่วมมือ พกฉ.

๔. เยาวชนผู้สืบทอด ผู้นำเครือข่าย ทั่วประเทศได้ทำความรู้จัก แลกเปลี่ยนภาษาท้องถิ่น ความเชื่อ วิถีวัฒนธรรม เน้นการพึ่งตนเอง และช่วยเหลือแบ่งปันฉันท์พี่น้อง ตลอดระยะเวลา ๓ คืน ๔ วัน ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดี จนนำไปสู่การร่วมกันขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในระดับพื้นที่ ศูนย์เครือข่าย ระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ

๕. ผู้นำเครือข่ายที่คัดเลือกเยาวชนเข้าร่วมโครงการมีความพึงพอใจอย่างยิ่ง ที่ได้เห็นศักยภาพในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมดำเนินชีวิตไปในทางที่ดีขึ้น เช่น รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนเอง ช่วยผู้ปกครองทำงานบ้าน และนำความรู้ที่ได้จากโครงการไปสานต่อในพื้นที่ รวมทั้งอยากให้ทาง พกฉ. จัดกิจกรรมเรียนรู้ให้แก่เยาวชนกลุ่มนี้ต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมค่ายเกี่ยวข้าวที่ พกฉ. จากแปลงนาที่เยาวชนได้ลงมือทำนาด้วยตัวเอง ซึ่งข้าวจะสามารถเก็บเกี่ยวได้ในช่วงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒

๖) โครงการพัฒนาศักยภาพผู้สืบทอดเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตร ด้านสารสนเทศและการตลาด ระหว่างวันที่ ๘ - ๙ กันยายน ๒๕๖๒ ณ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๔๐ คน ประกอบด้วย ผู้สืบทอดเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตร

๒. ได้เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพและสืบทอดพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

๓. เกิดการเชื่อมโยงเครือข่ายผู้สืบทอด พกฉ.แต่ละพื้นที่ ได้แก่ ผู้ผลิต ผู้จำหน่ายและผู้บริโภค ตลอดจนเป็นแหล่งรวบรวมและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ และผลิตภัณฑ์ปลอดสารพิษ

๔. ได้สร้างความรู้ความเข้าใจกระบวนการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ พกฉ.

๕. เปิดโอกาสสนับสนุนพื้นที่ให้กับผู้สืบทอด พกฉ. ได้เรียนรู้และเป็นช่องทางในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ตัวเอง

๖. ผู้สืบทอด พกฉ. ได้นำองค์ความรู้ที่ตัวเองมีนำมาใช้ประโยชน์ให้กับประชาชนทั่วไปได้ศึกษาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

๗. ร่วมกันกำหนดทิศทางขับเคลื่อนงานของผู้สืบทอด พกฉ. ปี ๒๕๖๓

๘. สร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้สืบทอด พกฉ. รุ่นพี่กับรุ่นน้อง

๙. เรียนรู้พัฒนาศักยภาพผู้สืบทอดเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรด้านสารสนเทศและการตลาดให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างเครือข่าย โดยผ่านวิทยากรที่มีความรู้ ความสามารถในการออกแบบพัฒนาผลิตภัณฑ์

๓. การจัดกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้ประชาชน ได้เรียนรู้วิชาของแผ่นดินจากวิทยากรผู้ปฏิบัติจริง นำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์เพื่อการพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย สร้างรายได้ จำนวน ๑๗ ครั้ง

ผลการดำเนินงาน ผู้เข้าร่วมรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ เป็นการพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย สร้างรายได้ โดยจัดถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- การทำสารชีวภัณฑ์กำจัดแมลงและโรคพืช เรียนรู้การทำสารชีวภัณฑ์ที่ใช้ในการทำเกษตร ประหยัด ปลอดภัยและลดต้นทุน
- สวนผสมผสานตามอย่างพ่อ เรียนรู้การทำเกษตรสวนผสม การแปรรูป สร้างความสุข สร้างรายได้
- โซลาร์เซลล์เพื่อการเกษตร เรียนรู้การใช้โซลาร์เซลล์กับอุปกรณ์ในครัวเรือนและการทำเกษตร ประหยัด ลดต้นทุน
- ๑ ไร่ รอบบ้านสร้างสวนเกษตรธรรมชาติ เรียนรู้การทำเกษตรผสมผสานในพื้นที่ ๑ ไร่ ตามศาสตร์พระราชา เพื่อการพึ่งตนเอง
- ระบบการเกษตรตามแนวพระราชดำริ เรียนรู้การทำเกษตรแนวพระราชดำริ ศาสตร์พระราชาของในหลวงรัชกาลที่ ๙
- เกษตรผสมผสานสานศาสตร์งานของพ่อ เรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ตามหลักทฤษฎีใหม่ สานศาสตร์ของพ่อหลวง
- ฟาร์มเห็ดสร้างงานสู่ชุมชน เรียนรู้การทำงานเกษตรผสมผสาน การเพาะเห็ดภูฐาน การแปรรูปเห็ด สร้างงาน สร้างรายได้ สู่ชุมชน
- เกษตรทฤษฎีใหม่ทำตามพ่อ สุขอย่างพอเพียง เรียนรู้การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ เน้นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรในท้องถิ่น ปลูกป่า ปลูกพืชเศรษฐกิจ เพิ่มมูลค่าผลผลิต สร้างรายได้อย่างยั่งยืน
- เลี้ยงปลานิลในบ่อดิน เรียนรู้การเลี้ยงปลานิลในบ่อดิน พึ่งพาตนเองด้านอาหาร และสร้างรายได้
- ผักหวานป่า สร้างรายได้ สร้างครอบครัว เรียนรู้และฝึกปฏิบัติการขยายพันธุ์ การปลูก การดูแล และการแปรรูปผักหวานป่า สร้างรายได้อย่างยั่งยืน
- ท้องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างชุมชน เรียนรู้แนวความคิดการทำเกษตร การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นแหล่งท่องเที่ยว สร้างรายได้สู่ชุมชน
- ปลูกไผ่ได้มากกว่าหน่อไม้ เรียนรู้การปลูกไผ่เลี้ยงชีพอย่างยั่งยืน ประโยชน์จากไผ่ไผ่ และการทำของใช้ในครัวเรือน
- ผลิตภัณฑ์กาแฟชีซมด เรียนรู้การบริหารจัดการแปลง พัฒนาผลิตภัณฑ์ ต่อยอดสู่การเพิ่มมูลค่ากาแฟ
- ไข่ไก่อินทรีย์วิถีไทย ไข่ไก่ขอบถ เรียนรู้เกี่ยวกับวิธีการเลี้ยงไก่แบบธรรมชาติ และการตลาดสมัยใหม่
- การทำเกษตรแบบสโลว์ไลฟ์ ในพื้นที่ ๒ ไร่ เรียนรู้แนวคิด การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ และการพัฒนาต่อยอดธุรกิจเกษตร
- การพัฒนาผลิตภัณฑ์ในครัวเรือน เรียนรู้วิธีการพึ่งตนเอง แบบฉบับนักเคมีหัวใจสีเขียว พัฒนาผลิตภัณฑ์ในครัวเรือนจากธรรมชาติ เพื่อลดการใช้สารเคมีในชีวิตประจำวัน

- หลักสูตรเข้มข้นแบบมืออาชีพ ระบบเปิด-ปิดน้ำ ผ่านสมาร์ทโฟน เรียนรู้และทำความเข้าใจระบบเปิด - ปิดน้ำผ่านสมาร์ทโฟน พร้อมฝึกปฏิบัติการสร้างระบบเปิด - ปิดน้ำ ผ่านสมาร์ทโฟนด้วยตนเอง
- หลักสูตรอบรมเข้มข้นแบบมืออาชีพ เทคนิคการทำตูบแสงอาทิตย์ขนาดเล็ก เรียนรู้ ทำความเข้าใจ และปฏิบัติการทำตูบแสงอาทิตย์ขนาดเล็ก
- หลักสูตรอบรมเข้มข้นแบบมืออาชีพ การทำบ้านดินพอเพียงแบบมืออาชีพ เรียนรู้ตั้งแต่กระบวนการเลือกดินเพื่อใช้ในการทำบ้านดิน ตลอดจนการทำเฟอร์นิเจอร์ เครื่องเรือนจากดิน
- หลักสูตรอบรมเข้มข้นแบบมืออาชีพ เทคนิคการปลูกมะนาวเพื่อสร้างอาชีพ เรียนรู้พร้อมฝึกปฏิบัติ และทำความเข้าใจความเป็นมาและการตลาดของมะนาว การเลือกชนิดพันธุ์มะนาว ที่เหมาะสม
- หลักสูตรอบรมเข้มข้นแบบมืออาชีพ โซล่าเซลล์สูบน้ำขนาดเล็ก สำหรับครัวเรือน เรียนรู้และทำความเข้าใจเทคนิคการทำโซล่าเซลล์สูบน้ำขนาดเล็ก สำหรับครัวเรือน

๔. จัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

๑) โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเรียนรู้พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร ผ่านนิทรรศการในอาคาร นิทรรศการกลางแจ้ง และการลงมือปฏิบัติ ให้กับนักเรียน นักศึกษา ในสถาบันการศึกษาทุกระดับ บุคลากร ของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ในรูปแบบของหลักสูตรการเรียนรู้ โดยแบ่งเป็นหลักสูตรการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๐ หลักสูตร หลักสูตรลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ จำนวน ๔ หลักสูตร หลักสูตรที่ตอบสนองกลุ่มเป้าหมายหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร คือ หลักสูตรเกษตรสร้างสรรค์ หลักสูตรรู้ก่อนทำเกษตร และหลักสูตรเกษตรตามรอยพ่อ การจัดกิจกรรมภายใต้โครงการทำให้ผู้เข้าเรียนรู้ได้เรียนรู้และเข้าใจถึง พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมเรียนรู้ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ จำนวน ๘๓,๗๖๖ คน

๒) โครงการท่องเที่ยวสุขสันต์ ที่พิพิธภัณฑ์เกษตรฯ โครงการนี้มุ่งเน้นให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด อย่างมีความสุข สนุกสนาน และได้เรียนรู้พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร ตลอดจนความสำคัญของการเกษตรผ่านการลงมือปฏิบัติ

ผลการดำเนินการ

ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ถึงเดือนกันยายน ๒๕๖๒ ได้มีการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการจำนวน ๕๒ ครั้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมท่องเที่ยวสุขสันต์ฯ เป็นกลุ่มครอบครัวที่สนใจและต้องการให้ลูกหลานได้เรียนรู้สัมผัสประสบการณ์ตรงด้านเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้บรรยากาศธรรมชาติ เรียนรู้ด้วยความสุข สนุกสนาน และนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสะท้อนกระบวนการจัดกิจกรรมว่าเป็นกิจกรรมที่ดี โดยเฉพาะการให้ลงมือปฏิบัติ ได้ลงมือทำจริง คนมาเรียนได้สัมผัสของจริง และผู้เข้าเรียนรู้ได้ร่วมแนะนำครอบครัวอื่นๆ ให้เข้ามาร่วมกิจกรรมมากยิ่งขึ้น

๕. มหกรรมและนิทรรศการพิเศษ จำนวน ๕ ครั้ง

๑) จัดงานมหกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ “ในหลวงในความทรงจำ” ระหว่างวันที่ ๑๒-๑๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เพื่อเผยแพร่พระอัจฉริยภาพและพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการสืบสานพระราชปณิธานและน้อมนำคำพ่อสอนไปปฏิบัติ ภายในงานประกอบด้วยกิจกรรมหลักๆ ดังนี้

๑. นิทรรศการประกอบการเรียนรู้เรื่องราวอาชีพทางการเกษตรที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานเพื่อสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชน โดยความร่วมมือกับเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จากภูมิภาคต่างๆ จำนวน ๑๐ เรื่อง พร้อมจัดการอบรมเชิงปฏิบัติการจำนวน ๓ วิชา คือ

- ชาอัสสัม บนพื้นที่สูงทางภาคเหนือ โดย ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ ภาคเหนือ ไทยอิลแลฟนท์โฮม จังหวัดเชียงใหม่ (นายเสถียร ใจคำ)
- กาแฟ บนที่สูงทางภาคเหนือแทนการปลูกฝิ่น นำเสนอต้นกาแฟ เมล็ดกาแฟ การคั่วกาแฟ การบด การชงกาแฟ โดย ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ ภาคเหนือ ไร่แสนสุข จังหวัดเชียงใหม่ (นายจรูญ เจอพิมาน)
- ปลา nil “โปรตีนพระราชทานจากพระราชฯ” โดย นายภาสกร จงกลสิกรรม
- มะม่วงมหาชนก ให้ความรู้เกี่ยวกับการขยายพันธุ์ การปลูกดูแลรักษา โดยเป็นผลการวิจัย โดย นางสุภัทรา วิลามาศ
- อาชีพพระราชทาน “การเลี้ยงวัวนม” โดย นางขวัญใจ เนตรหาญ
- เครื่องสีข้าว การน้อมนำและปรับประยุกต์โรงสีข้าวขนาดใหญ่ให้เป็นขนาดเล็ก ที่เกษตรกรสามารถบริหารจัดการเองได้ และได้ผลพลอยได้จากการสีข้าวไปใช้ประโยชน์ต่อไป โดย เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จังหวัดอุทัยธานี (นายทองแดง ชมภูภาค)
- พืชผัก ผลไม้ เมืองหนาว โดย นายสรศักดิ์ ไวจันทิก

- โซล่าเซลล์ เพื่อลดต้นทุนและสำหรับใช้ในพื้นที่ห่างไกล โดย นายนิวิธวัทย์ กิตติธรรมรัตน์
- ยางนา และประโยชน์ในการนำมาทำเป็นไบโอดีเซลส์ พลังงานทดแทนน้ำมันดีเซลช่วยลดทุนการเกษตร โดย นายสิทธิพล ปรีชาชาติ
- เรื่องราวของป่า ๓ อย่าง ประโยชน์ ๔ อย่าง โดย ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติ (นายสุวัฒน์ชัย จำปามูล)

๒. นิทรรศการน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

- นิทรรศการ เรื่อง “ในหลวง ในความทรงจำ” จัดแสดงภาพถ่ายในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เสด็จพระราชดำเนินไปยังภูมิภาคต่างๆ การทรงงาน ประกอบด้วยสิ่งพิมพ์และวัตถุสิ่งของที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ประติมากรรมครึ่งตัว ๓ ชิ้น, เหรียญโลหะ ๑ ชิ้น และหนังสือเกี่ยวกับพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
- นิทรรศการภาพวาดศิลปะร่วมสมัย หัวข้อ “ในหลวง ในความทรงจำ” โดยศิลปินไทย จำนวน ๕๐ คน เพื่อน้อมรำลึกพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร
- นิทรรศการภาพวาด ชุด “ในหลวง ของปวงชน”

๓. นิทรรศการนวัตกรรม ไบโอดีเซล เครื่องจับหมอก และพืชดับพิษ

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้ที่มาเข้าชมภายในงานได้รู้เรื่องราวอาชีพทางการเกษตรที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานเพื่อสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชน โดยความร่วมมือกับเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานธรรมชาติจากภูมิภาคต่างๆ

๒. ประชาชนผู้ที่มาเข้าชมภายในงานได้มีความรู้ เข้าใจในวิถีการเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ ตามหลักเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มากยิ่งขึ้น

๓. เครือข่ายของ พกฉ. และภาคีความร่วมมือได้มีโอกาสนำเสนอความรู้ ด้านนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณะมากขึ้น

๔. พกฉ. เปิดพื้นที่ให้เครือข่ายได้จัดแสดงและพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต การตลาด นวัตกรรมและการบริหารจัดการทรัพยากรของตนเอง ผ่านรูปแบบตลาดนัดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และร่วมกันขับเคลื่อนเชื่อมโยงงานเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม

๕. พกฉ. ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม กิจกรรมของพิพิธภัณฑสถานถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

๒) จัดมหกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เดือนธันวาคม ๒๕๖๑ มหกรรมในหลวงรักเรา “ภูมิพลังแผ่นดิน” ระหว่างวันที่ ๑ - ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ เพื่อเผยแพร่พระอัจฉริยภาพและพระเกียรติคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร เพื่อสร้างแรงบันดาลใจในการสืบสานพระราชปณิธาน และน้อมนำคำพ่อสอนไปปฏิบัติ ภายในงานประกอบด้วยนิทรรศการพิเศษและกิจกรรมหลักๆ ดังนี้

๑. นิทรรศการพิเศษ เรื่อง “พระเจ้าแผ่นดิน”

๒. นิทรรศการ “ดิน น้ำ ป่า คน” โดยเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ

๒.๑ นิทรรศการ “ดินดี ดินมีชีวิต” นำเสนอเรื่องราวของดินกำเนิดโลก ดินกำเนิดสรรพสิ่ง และนำเสนอพระอัจฉริยภาพการแก้ปัญหาเรื่องดินให้พสกนิกรไทยของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวการปรับประยุกต์ใช้ของเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ และผู้ปฏิบัติจริง

ประกอบด้วย

๑) นิทรรศการ “กำเนิดดิน กำเนิดสรรพสิ่ง กำเนิดจวันดิน”

๒) นิทรรศการ “วัฒนธรรมกับการฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของผืนดิน”

- การทำพิธีกรรมการดูแลดิน ได้แก่ พิธีกรรมบูชาแม่ธรณี บุญข้าวสาก บุญข้าวประดับดิน

๓) นิทรรศการ “ดินดี ดินมีชีวิต ดินสร้างอาหาร” นำเสนอความรู้ปรับปรุงดินเพื่อการเพาะปลูกที่เหมาะสมด้วยเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นและจัดแสดงการเพาะปลูกพืชผักบนดินที่มาจากความอุดมสมบูรณ์ดินที่มาจากจุลินทรีย์ที่แตกต่างกัน

- ดินสรรพสิ่งอะตอมมิคนาโน

- ดินหอม

- ดินหมัก

- ดินจากจุลินทรีย์เบญจคุณ

- ดินจากปุ๋ยชีวภาพ

๔) นิทรรศการกระตุ้นต่อมคิดก่อนเลือกบริโภคอาหาร

- นำเสนอเรื่องราวเพื่อให้ผู้เข้าเรียนรู้ได้รู้จักคิดก่อนตัดสินใจการเลือกพืชผักมาบริโภค และเรียนรู้คุณภาพดินที่มีลักษณะแตกต่างกัน ของดินมีชีวิต และดินตาย ดินมีสารเคมี ดินมีพิษ

๕) นิทรรศการ “การฟื้นฟูดูแลและจัดการดิน”

- หลှ้าแฝกดูแลดินรักษาน้ำ นำเสนอพันธุกรรมแฝก แฝกรักษาดินดูแลน้ำ และการใช้ประโยชน์จากใบแฝก และมีการให้ฝึกปฏิบัติผลิตสิ่งประดิษฐ์จากแฝก

- การทำทรายให้เป็นดิน นำเสนอการพัฒนาดินจากดินที่ไม่ดีให้เป็นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์

- ดินดีปลดหนี้ได้ นำเสนอการปรับปรุงดินด้วยจุลินทรีย์ที่มีประสิทธิภาพสูง

- การจัดพื้นที่ด้วยแปลงเกษตรสุริยะจักรวาล นำเสนอการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์รูปแบบการจัดการดิน น้ำ เพื่อการเกษตรอย่างยั่งยืน ด้วยรูปแบบแปลงวงกลม

๖) นิทรรศการ “ดินกับวิถีชีวิต” นำเสนอเรื่องราวของวิถีชีวิตกับการใช้ประโยชน์จากดินที่นอกเหนือจากการเพาะปลูก ประกอบด้วย

- บ้านดิน นำเสนอการนำทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถหาวัสดุจากรอบข้างนำมาสร้างเป็นบ้านเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย
- ของใช้จากดิน นำเสนอเรื่องราวของใช้ในวิถีชีวิตคนไทยที่มาจากดิน ซึ่งเป็นการจัดแสดงดินที่นำมาผลิตของใช้จาก ๔ ภาค ความแตกต่างของคุณสมบัติของดินกับการนำมาผลิตของใช้
- ของเล่นจากดิน นำเสนอวิถีชีวิตการผลิตของเล่นจากดินโดยใช้ภูมิปัญญาของชุมชน
- ดินบำบัด ดินกับความสวยงาม นำเสนอการนำดินที่มีคุณสมบัติพิเศษมาใช้ในการบำบัด หรือดูแลสุขภาพผิวหนัง

กิจกรรมการมีส่วนร่วม

- ๑) กิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้เกี่ยวกับดิน จำนวน ๖ วิชา
- ๒) กิจกรรมเรียนรู้ตามฐานที่กำหนดรับดินจุลินทรีย์หรือดินจาก ๗๖ จังหวัด ไปใช้ประโยชน์
- ๓) ขบวนแห่พระแม่ธรณี

๒.๒ นิทรรศการ “มีน้ำ มีชีวิต” นำเสนอเรื่องราวนิทรรศการพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการจัดการน้ำและนำเสนอการปรับประยุกต์ใช้เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำในวิถีของชุมชน โดยการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นและการปรับใช้ให้สอดคล้องกับลักษณะภูมินิเวศน์ของแต่ละท้องถิ่น

ประกอบด้วย

๑) นิทรรศการ “ความเชื่อกับการรักษาน้ำ”

- ฝิขุนน้ำ นำเสนอความความเชื่อโดยชาวบ้านจะทำศาลหรือห่อผีไว้ใต้ต้นไม้ใหญ่ เช่น ไม้ไทร มะค่า ไม้ยาง ฝิขุนน้ำ จึงเป็นเรื่องราวการดูแลแหล่งต้นน้ำ เพื่อให้เกิดความร่มเย็นเป็นสุข

๒) นิทรรศการ “กักหน้ำพระราชากับภูมิปัญญาท้องถิ่น”

- กักหน้ำชัยพัฒนา นำเสนอพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ได้พระราชทานรูปแบบการแก้ไขปัญหาน้ำเสีย โดยการเติมออกซิเจนในน้ำ
- กักหน้ำผันน้ำด้วยภูมิปัญญาท้องถิ่น นำเสนอมรดกทางวิศวกรรมและเป็นภูมิปัญญาของท้องถิ่น โดยอาศัยธรรมชาติของการไหลของสายน้ำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ทำให้สามารถดึงน้ำจากที่ต่ำขึ้นไปยังที่สูง

๓) นิทรรศการ “ภูมิปัญญาพยากรณ์อากาศ” นำเสนอภูมิปัญญาพื้นบ้าน ในการพยากรณ์ภัยพิบัติหรือพยากรณ์อากาศ โดยใช้วิธีการสังเกตจากธรรมชาติ เช่น การสังเกตจากสัตว์ ต้นไม้ และอื่นๆ

๔) นิทรรศการการบริหารจัดการน้ำที่เหมาะสม

- ธนาการน้ำใต้ดิน
- โซล่าเซลล์เพื่อการเกษตร ลดต้นทุน ประหยัดทรัพยากรน้ำ และใช้น้ำอย่างคุ้มค่า

- ฝ่ายชลอน้ำ รูปแบบ ฝ่ายเหนือ ฝ่ายอีสาน และฝ่ายใต้

๕) นิทรรศการการดูแลรักษาน้ำ

- จุลินทรีย์บำบัดน้ำเสีย นำเสนอการปรับสมดุลของน้ำเสีย บ่อเกรอะ โดยกระบวนการเติมออกซิเจนให้กับน้ำ

- พืชดับพิษในน้ำ พลิกฟื้นฟื้นดินและน้ำ นำเสนอเรื่องราวการปลูกพืชเพื่อดูดซึมสารพิษในดินและน้ำ

๖) นิทรรศการความอุดมสมบูรณ์ของผืนน้ำตั้งแต่ภูเขาถึงท้องทะเล

- การจัดแสดงสายน้ำตั้งแต่ภูเขาถึงท้องทะเล โดยจัดแสดงความอุดมสมบูรณ์ของสายน้ำที่สร้างชีวิตผู้คนให้อยู่อย่างมีความสุข

- พืชน้ำที่สร้างอาหารให้ผู้คน

- พันธุ์ปลาหลากหลายชนิด

กิจกรรมการมีส่วนร่วม

๑) กิจกรรมฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ จำนวน ๖ วิชา

๒) เรื่องเล่ากับสายน้ำ

๒.๓ นิทรรศการ “ร้อยป่า ร้อยชีวิต” จัดแสดงพระอัจฉริยภาพของพระบรมชนกนาถ

มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการจัดป่าในการสร้างความอุดมสมบูรณ์ของผืนดิน และนำเสนอรูปแบบของการปรับประยุกต์การสร้างป่าที่เหมาะสมกับลักษณะทางภูมินิเวศน์ของแต่ละพื้นที่เพื่อรักษาป่า สร้างความอุดมสมบูรณ์ให้ผืนดิน สร้างอาชีพ สร้างรายได้และสร้างความเป็นอยู่ที่ดีของคนในชุมชน

ประกอบด้วย

๑) นิทรรศการ “วัฒนธรรมเพื่อการดูแลและฟื้นฟูความอุดมสมบูรณ์ของป่า”

- ดอนปู่ตา/ศาลปู่ตา ทำหน้าที่การปกป้องรักษาป่าให้ชุมชน

- การบวชป่า ที่แสดงถึงเรื่องราวการอนุรักษ์ป่า สร้างสำนึกให้คนในชุมชนร่วมกัน

๒) นิทรรศการ “ร้อยป่า ร้อยเรื่องราว” ป่าปกดินสร้างความอุดมสมบูรณ์

- นิทรรศการ “ต้นไม้ ร.๙ ทรงปลูก”

- ป่าเกษตรธาตุ ๔ นำเสนอภูมิปัญญาชาวบ้านเรื่องการจัดความสัมพันธ์ของพืชโดยใช้ธาตุ ๔ (ดิน น้ำ ลม ไฟ) มาปลูกในพื้นที่เดียวกัน ภายใต้แนวคิด “ทำเล็กๆ พอกิน และมีความสุข ไม่ต้องเร่งร้อน ไม่ต้องลงทุนมากมาย”

- ป่าผสมผสานพึ่งตนเอง นำเสนอการทำเกษตรผสมผสาน ด้วยการเพาะปลูกที่หลากหลาย

- วนเกษตรสร้างชีวิต นำเสนอป่าวนเกษตร ที่ก่อให้เกิดประโยชน์มหาศาล ในการดำรงชีวิตในการฟื้นฟูผืนดิน

- ป่าครอบครัวดีต่อคน ดีต่อดิน นำเสนอแนวคิดการอนุรักษ์ป่า สร้างแหล่งอาหารการพึ่งตนเองโดยไม่บุกรุกป่าสร้างความสมดุลสิ่งแวดล้อม และการพึ่งพาอาศัยจากป่า

- ป่าสมุนไพร นำเสนอการรักษาไว้ซึ่งพันธุกรรมสำคัญเกี่ยวกับการดูแลสุขภาพพื้นฐานของภูมิปัญญาดั้งเดิม
- ป่าหัวไร่ปลายนา นำเสนอการดูแลรักษาป่าและดินในพื้นที่เกษตรกรรม
- สวนเกษตรเพื่อการพึ่งตนเอง (ภาคใต้) การผสมผสานที่พอเหมาะสร้างความอุดมสมบูรณ์ให้ ผืนดิน
- ป่าชายเลน ความลับของธรรมชาติ
- ๓) นิทรรศการ “ความมั่งคั่ง มั่นคง ในผืนป่า บนผืนดิน”
 - อาหารจากป่า เช่น สัตว์แมลง พืชหัว ผักกินยอด เห็ดต่างๆ
 - สารพันของใช้จากป่า การนำทรัพยากรที่มีในป่าชุมชน ป่าครอบครัว มาใช้ประโยชน์ แปรรูป เพิ่มมูลค่า
 - ยาสมุนไพร นำเสนอภูมิปัญญาความรู้เรื่องสมุนไพรในป่าใหญ่ ชนิดของสมุนไพร และสรรพคุณ
 - ของเล่นจากป่า นำเสนอการสร้างสิ่งประดิษฐ์จากผลไม้ป่า สร้างของเล่นแบบภูมิปัญญาพื้นบ้าน เช่น ของเล่นจากพันธุกรรมพืช
- ๔) นิทรรศการ “รักษาความมั่นคงทางอาหาร ดูแลพันธุกรรมท้องถิ่น” นำเสนอการ

อนุรักษ์พันธุกรรมท้องถิ่น

กิจกรรมการมีส่วนร่วม

- ๑) การฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการเพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ จำนวน ๖ วิชา
- ๒) ร้อยเรื่องเล่าคนดูแลป่า

๒.๔ นิทรรศการ “พัฒนาค้น พัฒนาแผ่นดิน” นำเสนอพระอัจฉริยภาพของพระมหากษัตริย์นักพัฒนา ผู้ทรงพลิกฟื้นแผ่นดินไทยทั่วทิศให้เอื้อแก่การดำรงชีวิตของพสกนิกร สร้างโอกาสยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน โดยนำเสนอผ่านเรื่องราวของผู้สืบทอดของ เครือข่าย พกฉ.

ประกอบด้วย

- ๑) นิทรรศการ “พัฒนาค้น ปกป้องผืนดิน” นำเสนอ ความเป็นมา แนวคิด วิถีชีวิต และภูมิปัญญาของชุมชนในการพัฒนาตนเองของเครือข่าย พกฉ.
- ๒) นิทรรศการการต่อยอดความคิดเศรษฐกิจพอเพียง “พอกิน พอเหมาะ พอดี” แนวคิดการกลับไปอยู่บ้านของคนรุ่นใหม่และผู้สืบทอดของ พกฉ. เพื่อสืบสานงานเกษตรที่สร้างความมั่นคงของตนเองและครอบครัว
- ๓) นิทรรศการ “เรียนรู้ พัฒนา ยกระดับ สู่โลกกว้าง” นำเสนอผลิตภัณฑ์ของผู้สืบทอดเครือข่าย พกฉ.

กิจกรรมการมีส่วนร่วม

- ๑) การคว่ำกาแฟ และคว่ำชา ตลอด ๗ วัน
- ๒) เรื่องเล่า “ก้าวอย่าง อย่างกล้าหาญ” ของผู้สืบทอด ของ พกฉ. ๗ วัน
- ๓) กิจกรรมสาธิตการผลิต/การแปรรูปผลิตภัณฑ์ของผู้สืบทอด ของ พกฉ. ๖ เรื่อง

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้ที่มาเข้าชมภายในงานได้รู้เรื่องราวอาชีพทางการเกษตรที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระราชทานเพื่อสร้างอาชีพและรายได้แก่ชุมชน โดยความร่วมมือกับ เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ จากภูมิภาคต่างๆ

๒. ประชาชนผู้ที่มาเข้าชมภายในงานได้มีความรู้ เข้าใจในวิถีการเกษตร เกษตรทฤษฎีใหม่ ตาม หลักเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร มากยิ่งขึ้น

๓. เครือข่ายของ พกณ. และภาคีความร่วมมือได้มีโอกาสนำเสนอความรู้ ด้านนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณะมากขึ้น

๔. พกณ. เปิดพื้นที่ให้เครือข่ายได้จัดแสดงและพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต การตลาด นวัตกรรม และการบริหารจัดการทรัพยากรของตนเอง ผ่านรูปแบบตลาดนัดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และร่วมกัน ขับเคลื่อนเชื่อมโยงงานเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม

๕. พกณ. ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม กิจกรรมของพิพิธภัณฑสถานกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

๓) จัดมหกรรม “เมล็ดพันธุ์ของพระราชา” เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ๑๒ มกราคม ๒๕๖๒ เพื่อเผยแพร่ พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพทางการเกษตรในพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร แลกเปลี่ยนกิจกรรมการเรียนรู้ ภายในงานสร้างความร่วมมืออันดีระหว่าง พกณ. และเครือข่าย พิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ ภาคีความร่วมมือ ในการดำเนินงาน ส่งเสริม และสนับสนุนกิจกรรมการมีส่วนร่วมของคณะผู้เข้าชม โดยมีรายละเอียดของกิจกรรม ดังนี้

๑. เปิดให้เข้าชมภาพยนตร์ ๓ มิติ

๒. การแสดงดนตรีที่เวทีกลาง

- การแสดงบนเวที ของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
- กิจกรรมจับรางวัลจากทางบัตรการเล่นกิจกรรม Walk rally

๓. กิจกรรมฐานการเรียนรู้วิถีเกษตรไทย จำนวน ๓๘ ฐาน แบ่งเป็นฐานสำหรับเด็กทั่วไป จำนวน ๓๔ ฐานการเรียนรู้ และสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า ๔ ขวบ จำนวน ๔ ฐานการเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน

๑. จำนวนผู้เข้าร่วมงานจำนวนทั้งสิ้น ๕๔,๗๒๖ คน ส่วนใหญ่เป็นเด็ก เยาวชน และ ผู้ปกครอง ซึ่งเมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑ (ผู้เข้าร่วมงานปี ๒๕๖๑ จำนวน ๗๖,๗๑๖ คน) มีจำนวน ผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า อาจจะเนื่องมาจากเมื่อครั้งปี ๒๕๖๑ นั้น มีเทศบาลท่าโขลงและหน่วยงานภาคเอกชนเข้า มาร่วมจัดกิจกรรมในพื้นที่ของ พกฉ. แต่เมื่อเทียบจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ มีจำนวนผู้เข้าร่วม กิจกรรมมากกว่า ส่วนยอดเข้าชมภาพยนตร์ ๓ มิติ จำนวน ๑,๔๔๐ คน ซึ่งจัดฉายเป็นรอบๆ ละ ๑๒๐ คน

๒. ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รับความสุข สนุกสนานกับการเรียนรู้ในฐานการเรียนรู้ต่างๆ และ ได้รับความชื่นชอบจากผู้ปกครองที่พาลูกหลานมาเที่ยวในงาน และเห็นว่าการนี้จัดได้ดีในมุมของการจัดกระบวนการให้ เด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมได้เรียนรู้ และเจ้าหน้าที่ พกฉ. ทุกคนปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเข้มแข็งและพร้อมให้บริการทุกคน ที่เข้าร่วมกิจกรรม

๓. ได้รับความร่วมมือจากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ และร้านค้าภาคีความ ร่วมมือในการเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการทำกิจกรรมในครั้งนี้ ทั้งในลักษณะของการบริจาคอาหาร เครื่องดื่ม ซึ่งแบ่งเป็นอาคารควาจำนวน ๑๔,๘๓๕ ถ้วย อาหารหวานจำนวนกว่า ๒๐,๐๐๐ ชิ้น และเครื่องดื่ม เช่น น้ำอ้อย น้ำสมุนไพรจำนวน ๒,๓๐๐ แก้ว รวมทั้งเครือข่ายเข้าร่วมประจำฐานการเรียนรู้ และเป็นเจ้าของฐานการเรียนรู้ เช่น ฐานเรียนรู้เรื่องการพันธัญกรรมพืช การประดิษฐ์ข้าว การสานปลาตะเพียน การทำสบู่ธรรมชาติ จับคู่พันธัญกรรม การปั้น ก้อนจุลินทรีย์ เป็นต้น

๔. ได้รับการสนับสนุนของรางวัลสำหรับแจกเด็กที่เข้าร่วมกิจกรรมจากหน่วยงานภายนอกทั้ง จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ บริษัทภาคเอกชน จำนวน ๓๐ หน่วยงาน/ร้านค้า ได้ของรางวัล มากกว่า ๓๐,๐๐๐ ชิ้น

๔) จัดงานมหกรรม “ศาสตร์พระราช ศรีธาแห่งเกษตรกรรม” ระหว่างวันที่ ๓ - ๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒ โดยจัดนิทรรศการพิเศษ เรื่อง “พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญสายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณด้านการเกษตร” เฉลิมพระเกียรติ เนื่องในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ชั้น ๑ และลานภูมิปัญญา พิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ จังหวัดปทุมธานี ระหว่างวันที่ ๓ พฤษภาคม - ๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ โดย นิทรรศการพิเศษ “พระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ สายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณด้านการเกษตร” เฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสมหามงคล พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ โดยแบ่งนิทรรศการออกเป็น ๒ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการได้เรียนรู้พระราชประวัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระราชพิธีบรมราชาภิเษก โดยพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ นำเสนอเส้นทางเวลา เริ่มตั้งแต่เสด็จพระราชสมภพจนถึงทรงตอบรับขึ้นทรงราชย์ และเนื้อหาที่กล่าวถึง พระราชพิธีบรมราชาภิเษก นำเสนอให้เห็นความสำคัญของพระราชพิธีที่เกี่ยวข้องกับพระมหากษัตริย์โดยตรง เพราะตามโบราณราชประเพณีไทย จะต้องประกอบพระราชพิธีจึงจะถือว่าเป็นพระมหากษัตริย์โดยสมบูรณ์ ทั้งนี้เนื้อหาในส่วนนี้ผู้ร่วมชมนิทรรศการได้เรียนรู้พระราชพิธีบรมราชาภิเษกในแง่ความสัมพันธ์ที่เกี่ยวข้องกับทางด้านเกษตร ในหัวข้อย่อยเรื่อง “น้ำ...สื่อกลางในการเปลี่ยนสถานภาพ และเสริมความสิริมงคล” และ “พืชพันธุ์...ในพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ภาพสะท้อนสังคมเกษตรกรรม”

ส่วนที่ ๒ ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการได้เรียนรู้เรื่องราวพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ตั้งแต่เป็นพิธีกรรมความเชื่อในสมัยโบราณและปรากฏในประเทศจีน อินเดีย และประเทศในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ลักษณะและรูปแบบพิธีแรกนาขวัญ และต่อมาในสมัยรัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ได้เพิ่มพิธีสงฆ์ จนกระทั่งการปรับเปลี่ยนรูปแบบพระราชพิธีหลังเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ต่อมาพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ ได้ทรงฟื้นฟูพระราชพิธีดังกล่าวนี้ พร้อมเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่เกษตรกรและชาวนาที่กำลังเริ่มต้นฤดูกาลเพาะปลูก ตลอดจนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๑๐ ตั้งแต่เมื่อครั้งทรงดำรงพระราชอิสริยยศเป็น สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินแทนพระองค์ มาเป็นองค์ประธานในงานพระราชพิธีพืชมงคลจรดพระนังคัลแรกนาขวัญตลอดมา เปรียบเสมือนสายธารแห่งพระมหากรุณาธิคุณประดุจน้ำทิพย์ที่ไหลมาจากปากฟ้า ให้ราษฎรได้มีขวัญและกำลังใจ โดยเฉพาะเกษตรกรชาวนาที่กำลังเริ่มต้นในฤดูกาลเพาะปลูก เพื่อให้เกิดความเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการยังได้เรียนรู้การแต่งกายของพระยาแรกนาที่เป็นลักษณะเฉพาะต่างไปจากพระราชพิธีอื่นๆ การเสี่ยงทายผ้านุ่ง การเสี่ยงทายพระโคกินเลี้ยง เป็นต้น พร้อมทั้งยังได้ชมคันไถที่ใช้ในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ในสมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๗

กิจกรรมพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษ ในวันศุกร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ในช่วงเวลา ๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น. กิจกรรมการเสวนาความรู้เรื่อง “พิธีกรรม และ สัญลักษณ์ เนื่องในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ” โดย อาจารย์ ชีรพันธุ์ จันทรเจริญ ผู้เชี่ยวชาญด้านภาษารณในงานพระราชพิธี ผู้อำนวยการสำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ที่ให้ความรู้เรื่องราวการเครื่องแต่งกาย ลักษณะการแต่งกายของพระยาแรกนาและเทพีในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ นายไชยยะ ทางมีศรี ผู้เชี่ยวชาญดนตรีไทยกลุ่มดุริยางค์ไทย กรมศิลปากร ให้ความรู้เรื่องราวการเครื่องดนตรีที่ใช้พระราชพิธี และนางสาวนันทินี ทองคงเหยา อดีตเทพีคู่หาบทองหาบเงิน ในพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการกรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้บอกเล่าเรื่องราวประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่ เป็นเทพีหาบเงิน ในปี ๒๕๕๙ และเทพีหาบทอง ๒๕๖๐ และในเวลา ๑๔.๐๐ - ๑๕.๐๐ น. การแสดงชุด “พระไพศรพณ์ เทพเจ้าแห่งธัญชาติ” กำกับโดย ดร. ไพโรจน์ ทองคำสุก ราชบัณฑิต โดยมี นายสัตวแพทย์ ยุคล ลิ้มแหลมทอง อดีตรองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร

และสหกรณ์ เป็นประธานในพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษ พร้อมทั้งเยี่ยมชมนิทรรศการ และลงนามในสมุดเยี่ยมชม และเป็นองค์ปาฐก ในเวลา ๑๕.๐๐ – ๑๖.๐๐ น. ปาฐกถาพิเศษ เรื่อง “พระยาแรกนา” ให้ความรู้เรื่อง วิธีปฏิบัติตน เป็นพระยาแรกนา และพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ

และได้ดำเนินกิจกรรมร่วมทำความดีบริจาคโลหิต เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในโอกาสมหามงคลพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พุทธศักราช ๒๕๖๒ ในวันศุกร์ที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๒

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมชมนิทรรศการได้รับสิ่งพิมพ์เอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ มีผู้บริหาร นักวิชาการ เครือข่าย พกฉ. และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมชมนิทรรศการพิเศษ ตั้งแต่วันที่ ๓ – ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ แล้วทั้งสิ้น ๙๔๗ ราย

๒. มีผู้บริหาร นักวิชาการ เครือข่าย พกฉ. และประชาชนทั่วไปเข้าร่วมกิจกรรมพิธีเปิดนิทรรศการพิเศษ จำนวน ๒๐๐ ราย

๕) จัดงานมหกรรม “สืบสาน รักษา ต่อยอด กษัตริย์เกษตร & Agri Museum Expo ๒๐๑๙” ระหว่างวันที่ ๕ – ๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเผยแพร่ ขยายผล การน้อมนำแนวพระราชดำริ และร่วมสนองพระราชปณิธาน พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร ภายในงานประกอบด้วยกิจกรรมหลักๆ ดังนี้

๑. นิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ จัดแสดงเกี่ยวกับพระราชประวัติตั้งแต่ทรงพระเยาว์ พระราชพิธีบรมราชาภิเษก กระทั่งเสด็จขึ้นครองราชย์สมบัติเป็นพระมหากษัตริย์ไทย

๒. นิทรรศการ “นวัตกรรมการทำนา จากปลูกสู่ปาก” นำเสนอเส้นทางการผลิตข้าวตั้งแต่กระบวนการเริ่มต้นกระบวนการเตรียมดิน การเพาะกล้า การดำนา การดูแล การเก็บเกี่ยว ไปจนถึงการได้เมล็ดข้าวไปสู่ครัว และการบริโภค ซึ่งประกอบด้วย การทำนาที่ใช้ภูมิปัญญาดั้งเดิม ซึ่งใช้ควายเป็นแรงงานหลักตั้งแต่เริ่มกระบวนการเตรียมดินจนถึงกระบวนการเก็บเกี่ยว รวมทั้งเครื่องมือที่ใช้ในการทำนาในอดีต ควบคู่กับนวัตกรรมการทำนาที่ทันสมัยใช้เทคโนโลยีเข้ามาเกี่ยวข้องตั้งแต่กระบวนการเตรียมดินถึงกระบวนการเก็บเกี่ยวเช่นกัน และปลายทางคือห้องครัว เพื่อผลิตเป็นอาหารให้กับผู้บริโภค

๓. นิทรรศการ “นวัตกรรมเครื่องสูบน้ำ” นำเสนอนวัตกรรมเครื่องสูบน้ำรูปแบบต่างๆ ให้เห็นความเชื่อมโยงภูมิปัญญาเก่าและใหม่ เพื่อการพึ่งตนเอง โดยมีเจ้าหน้าที่นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง คอยให้องค์ความรู้แก่ผู้สนใจ ประกอบด้วย

- รูปแบบเครื่องมือสูบน้ำที่เป็นภูมิปัญญาดั้งเดิม ได้แก่ กรรเชียง ชงโลง ตะบันน้ำ ระหัดวิดน้ำ ฯลฯ
- รูปแบบเครื่องมือสูบน้ำที่เป็นเทคโนโลยี ได้แก่ การสูบน้ำด้วยท่อพญานาค ปัมป์น้ำไดโว่ เครื่องสูบน้ำแบบหอยโข่ง และปั้มน้ำโซล่าเซลล์ ฯลฯ

๔. นิทรรศการร่วมจัดจากศูนย์เครือข่ายและศูนย์เรียนรู้ พกฉ. ภาคิพิพิธภัณฑ และหน่วยงานต่างๆ นำเสนอเรื่องราวภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตร และเรื่องราวอันเกี่ยวเนื่องกับวิถีเกษตรไทย วิธีการเป็นอยู่ตั้งแต่ในอดีตถึงปัจจุบัน ผ่านนิทรรศการของภาคิพิพิธภัณฑ เรื่องราวการเรียนรู้การน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ไปประยุกต์ใช้ที่เป็นรูปธรรมผ่านนิทรรศการของศูนย์เครือข่ายและศูนย์การเรียนรู้ของ พกฉ. นิทรรศการให้องค์ความรู้เกี่ยวกับนวัตกรรมเกษตรด้านต่างๆ จากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ในการออกบูทแสดงนิทรรศการ จำนวน ๒๘ หน่วยงาน จากศูนย์เครือข่ายและศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. จำนวน ๒๓ แห่ง ภาคิพิพิธภัณฑและแหล่งเรียนรู้ จำนวน ๒๒ แห่ง หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๖ แห่ง

๖. นิทรรศการสัญจร

เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชฯ ในหลวงรัชกาลที่ ๙ ด้านการเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และประชาสัมพันธ์กิจกรรม กิจกรรมต่างๆ ของ พกฉ. จำนวน ๑๗ ครั้ง ดังนี้

๑) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “๑๒๕ ปี สภาเกษตรกรไทย” งานกาชาด ประจำปี ๒๕๖๑ ระหว่างวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ – ๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ สวนลุมพินี กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีหนังสือเชิญให้สำนักงานพิพิธภัณฑเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เข้าร่วมจัดงานในฐานะที่เป็นหน่วยงานที่ส่งเสริมสนับสนุนการท่องเที่ยวและเป็นแหล่งเรียนรู้

๒) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน รักษาติ เฟสติวล ๔.๐ ครั้งที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๑ “คนรุ่นใหม่หัวใจรักษาติ” ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ อนุสรณ์สถานแห่งชาติ อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี

๓) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “คอนเสิร์ตส่งท้ายปีเก่า ๒๕๖๑” บริษัท อสมท. จำกัด มหาชน โดย Fm. ๙๕ ลูกทุ่งมหานคร วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ ณ ลานเอนกประสงค์ บมจ. อสมท. ถนนพระราม ๙ แขวงห้วยขวาง เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร

๔) จัดโครงการนิทรรศการสัญจรในงาน “วันเกษตรแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒” ตั้งแต่วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๒ - ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช อำเภอทุ่งใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช

๕) จัดโครงการนิทรรศการสัญจรในงานแถลงข่าวกิจกรรม “ปิดเทอม สร้างสรรค์” วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ ลานสาละ ศูนย์เรียนรู้สุขภาวะ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.)

๖) จัดโครงการนิทรรศการสัญจรในงาน “สืบสานวันกตัญญูผู้สูงวัย” ในวันพุธที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ห้องปรีณซ์บอลรูม ๒ - ๓ ชั้น ๑๑ อาคาร ๑ โรงแรมปรีณซ์พาลเลซ มหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

๗) จัดโครงการนิทรรศการสัญจร ในการจัดการจัดกิจกรรมเชิดชูเกียรติ “ภูมิปัญญาผู้สูงอายุ กรุงเทพมหานคร” ในวันพุธที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๖๒ ณ ห้องปรีณซ์บอลรูม ๒ - ๓ ชั้น ๑๑ อาคาร ๑ โรงแรมปรีณซ์พาลเลซ มหานาค เขตป้อมปราบศัตรูพ่าย กรุงเทพมหานคร

๘) จัดโครงการนิทรรศการสัญจรในงาน “วันพิพิธภัณฑ์สวนกุหลาบ” ระหว่างวันที่ ๒๘ - ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

๙) จัดโครงการนิทรรศการสัญจรในงาน “วันข้าวและชาวนาแห่งชาติ ประจำปี ๒๕๖๒” ในวันที่ ๕ - ๗ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ กรมการข้าว เขตจตุจักร กรุงเทพฯ (มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ บางเขน)

๑๐) จัดโครงการนิทรรศการสัญจร “แนะนำพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนวัดรังสิต ตำบลหลักหก อำเภอเมืองปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี

๑๑) จัดโครงการนิทรรศการสัญจร “แนะนำพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” วันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนวัดเฉลิมพระเกียรติ (พิบูลบำรุง) ตำบลบางศรีเมือง อำเภอมั่นนทบุรี จังหวัดนนทบุรี

๑๒) จัดโครงการนิทรรศการสัญจร “แนะนำพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” วันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนอัสสัมชัญคอนแวนต์ ลำน้ำรายณ์ ตำบลม่วงค่อม อำเภอย้ายบาล จังหวัดลพบุรี

๑๓) จัดโครงการนิทรรศการสัญจร “แนะนำพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” ในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนคลองสาม เขตมีนบุรี กรุงเทพมหานคร

๑๔) จัดโครงการนิทรรศการสัญจร “แนะนำพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” ในวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย ตำบลทะเลชุบศร อำเภอเมืองลพบุรี จังหวัดลพบุรี

๑๕) จัดโครงการนิทรรศการสัญจร “แนะนำพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว” ในวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๖๒ ณ โรงเรียนรัตนโกสินทร์สมโภชบางเขน เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร

๑๖) จัดโครงการนิทรรศการสัญจรในงาน “มหกรรมพิพิธภัณฑ์ไทย ๒๕๖๒ Thailand Museum Expo ๒๐๑๙” ในวันที่ ๑๙ - ๒๒ กันยายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ พระนคร เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร

๑๗) จัดโครงการนิทรรศการสัญจรในงาน “พิธีมอบรางวัลอุตสาหกรรมท่องเที่ยวไทย ครั้งที่๑๒” วันที่ ๒๗ - ๒๙ กันยายน ๒๕๖๒ ณ สามย่านมิตรทาวน์ฮอลล์ เขตปทุมวัน กรุงเทพมหานคร

ผลการดำเนินงาน

๑. ได้เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตร และองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

๒. มีกลุ่มเป้าหมายรู้จักพิพิธภัณฑ์เพิ่มขึ้น ประมาณ ๑๐,๐๐๐ คน และเพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์ และร่วมกิจกรรมต่างๆ ของ พกฉ.

๓. มีรายได้จากการจัดกิจกรรม และลูกค้าเลือกใช้บริการและเข้าร่วมกิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ เพิ่มขึ้น

๔. กลุ่มเป้าหมายสนุก และร่วมเรียนรู้กิจกรรมผ่านการจัดกิจกรรมความคิดสร้างสรรค์

๗. การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ.สธ.) จำนวน ๓ ครั้ง

๑) โครงการพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร และขยายผลเครือข่าย อพ.สธ. - พกฉ. ภาคเหนือ ตอนบน ระหว่างวันที่ ๖ - ๑๒ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ บ้านห้วยปู ตำบลแม่แดด อำเภอภักดีพัฒนา จังหวัด เชียงใหม่

ผลการดำเนินงาน

๑) สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ได้สนองงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในกิจกรรมที่ ๗ สร้างจิตสำนึกในการ อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๒) เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ กิจกรรมต่างๆ ระหว่างคุณครู เด็ก และเยาวชน ในกิจกรรมต่างๆ ของแต่ละโรงเรียน ที่ได้ทำเพื่อสนองโครงการ คุณครูได้แนวคิดใหม่ๆ กิจกรรมใหม่ๆ กลับไปทำที่โรงเรียน เด็กและเยาวชนเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับต้นไม้ การแปรรูปเพิ่มมูลค่าให้กับพันธุกรรมพืช ท้องถิ่น

๓) ขยายผลเครือข่าย อพ.สธ. - พกฉ. ภาคเหนือตอนบน ในพื้นที่เครือข่ายผู้สืบทอด พิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จังหวัดเชียงใหม่

๔) เป็นการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง พกฉ. กับโรงเรียน ในการทำงาน ร่วมกันต่อไปในอนาคต

๒) โครงการค่ายเยาวชนสร้างจิตสำนึกการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช สำหรับโรงเรียนที่อยู่ในเขตปริมณฑลฯ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

- ๑) สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ได้สนองโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ๒) เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การทำงาน ด้านการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชของโรงเรียนที่สนองโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช
- ๓) สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับสถานศึกษา ครู นักเรียน ในการจัดกิจกรรม การอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช
- ๔) สร้างแรงบันดาลใจให้แก่ นักเรียน เยาวชน มีความรักและหวงแหนในการดูแลและรักษาพันธุ์กรรมพืช ที่เป็นทรัพยากรอันมีคุณค่าของสังคมไทย

๓) โครงการพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาญจนบุรี “เครือข่ายผู้ผลิตเกษตรอินทรีย์เขาโจด” ตำบลเขาโจด อำเภอศรีสวัสดิ์ จังหวัดกาญจนบุรี ระหว่างวันที่ ๒๓ - ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

- ๑) สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ได้สนองงานโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในกิจกรรมที่ ๗ สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
- ๒) เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ ระหว่างคุณครู เด็ก และเยาวชน ในแต่ละกิจกรรม คุณครูได้แนวคิด ใหม่ๆ กิจกรรมใหม่ๆ กลับไปทำที่โรงเรียน เด็กและเยาวชนเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ การสร้างฝายชะลอน้ำ การแปรรูป และการเพิ่มมูลค่าให้กับพันธุ์กรรมพืชท้องถิ่น
- ๓) ขยายผลเครือข่าย อพ.สธ. - พกณ. ในเขตพื้นที่ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาญจนบุรี
- ๔) เป็นการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ กับโรงเรียน ในการทำงานร่วมกับต่อไปในอนาคต

๘. การพัฒนาบุคลากร

๘.๑ จัดโครงการศึกษาดูงาน

๑) โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๓ และทัศนศึกษาดูงาน ในระหว่างวันที่ ๑๗ - ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ ณ จังหวัดชลบุรี ศึกษาทางด้าน ศิลปวัฒนธรรม ณ ปราสาทสัจธรรม, โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ แผนปฏิบัติงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓, ศึกษาดูงานด้านการจัดแสดง ณ สวนนกนุชพัทยา จังหวัดชลบุรี

ผลการดำเนินงาน ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ พกฉ. ได้ร่วมกันคิดแผนยุทธศาสตร์ของสำนักงาน โดยได้ร่างกรอบเบื้องต้นไว้ให้เป็นแนวความคิด ทั้งยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ และโครงการต่างๆ เจ้าหน้าที่ พกฉ. ได้เรียนรู้เรื่องการเพิ่มอาหารให้เลื้อกหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อเป็นตัวเลือกให้แก่ลูกค้า เรื่องการจัดพื้นที่ให้สะอาด สวยงาม เพื่อเป็นจุดถ่ายรูปและดึงดูดลูกค้าให้เข้ามา พกฉ. มากยิ่งขึ้น เรื่องการจัดแสดงเรื่องราวของนวัตกรรม กังหันน้ำชัยพัฒนา การทำฝายชะลอน้ำ ปรับปรุงเครื่องบินผ่นหลวง จัดทำเรื่องราวองค์ความรู้ต่างๆ ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ให้ดียิ่งขึ้น เรื่องการทำป้ายบอกทางทั้งภายใน - ภายนอกอาคาร รวมไปถึงการทำป้ายห้องน้ำให้ชัดเจนยิ่งขึ้น และเรื่องกระบวนการนำชม โดยใช้สื่อแนะนำการเข้าชมให้เพิ่มมากขึ้น

๒) ศึกษาดูงานโครงการ ด้านการเกษตร ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒ ณ จังหวัด จันทบุรี และจังหวัดระยอง ศึกษาดูงาน ด้านการจัดแสดง การนำชม และการจัดการของพิพิธภัณฑ์ ณ พิพิธภัณฑ์ พาณิชนาวิ จังหวัดจันทบุรี, พิพิธภัณฑ์อัญมณี ศูนย์ส่งเสริมอัญมณีและเครื่องประดับ จังหวัดจันทบุรี, อาสนวิหารพระนางมารีอาปฏิสนธินิรมล จังหวัดจันทบุรี, ศูนย์ศึกษาธรรมชาติอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัด จันทบุรี, โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ ศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง

ผลการดำเนินงาน

ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ พกฉ. ได้เพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินการ การจัดแสดง การนำชม และการจัดการของพิพิธภัณฑ์ ได้มีโอกาสเรียนรู้จากแหล่งอื่นๆ ช่วยเสริมสร้างความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์เพื่อสร้างความเข้าใจระหว่างบุคลากรในองค์กร และมีความเข้าใจในภาพงานอันจะนำมาซึ่งการปฏิบัติงาน ที่ราบรื่น รวดเร็ว เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

๓) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการตลาด วันที่ ๔ และ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศศป.) อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และต้นแลนด์ ดินแดนแห่งความสมดุล อำเภอยุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

ผลการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการตลาด ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ เป็นการจัดการบรรยายแลกเปลี่ยนประสบการณ์ในหัวข้อ “การสื่อสารการตลาดในยุค ๔.๐” โดยมีวิทยากร คือ คุณชนกพร ถิ่นพังงา บรรยาย ในวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ได้เรียนรู้การตลาดยุคสังคมก้มหน้า กลยุทธ์ในการมัดใจลูกค้า มีการนำเสนอสินค้าผ่านช่องทางออนไลน์ เพื่อเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้ง่ายยิ่งขึ้น การเปิดช่องทางให้ลูกค้าได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสินค้า เพื่อให้สินค้าดูน่าเชื่อถือและดึงดูดใจมากยิ่งขึ้น และเป็นการประชาสัมพันธ์จากลูกค้าที่ใช้สินค้าจริง สามารถนำความคิดเห็นเหล่านี้มาพัฒนาสินค้าให้ดียิ่งขึ้นไป

การศึกษาดูงานนอกสถานที่ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศศป.) อำเภอบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดการจัดแสดง การนำชม การประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการตลาด โดยศูนย์ส่งเสริมศิลปาชีพระหว่างประเทศ (ศศป.) เป็นหน่วยงานที่รวบรวมองค์ความรู้ และอนุรักษ์สืบสานคุณค่าศิลปหัตถกรรมไทย รวมทั้งสนับสนุนและต่อยอดเชิงพาณิชย์สู่สากล เพื่อให้ชุมชนกินดีอยู่ดี อย่างยั่งยืน

สิ่งที่นำมาประยุกต์ใช้กับ พกฉ.

๑. การนำชม สามารถปรับใช้รูปแบบการบริหารจัดการรอบการเข้าชม โดยจัดให้เจ้าหน้าที่พัฒนาองค์ความรู้ มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเนื้อหานิทรรศการ และจัดให้มีเจ้าหน้าที่ (Outsource) ในการให้ข้อมูลแก่ผู้เข้าชม

๒. การตกแต่งนิทรรศการใช้ รูปแบบเรียบง่ายในการสื่อสารแต่สร้างความน่าสนใจ ซึ่งสามารถนำรูปแบบดังกล่าวมาปรับใช้กับตัวนิทรรศการ ภายใน พกฉ. รวมถึงร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก

๓. การประชาสัมพันธ์ สื่อประชาสัมพันธ์ควรมีความหลากหลาย เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย จัดกิจกรรมเพื่อกระตุ้นผู้เข้าชมเกิดการบอกต่อ เพื่อแลกกับของที่ระลึกที่ทางพิพิธภัณฑ์จัดเตรียมให้
๔. การส่งเสริมการตลาด การตกแต่งร้านควรมีความทันสมัย แพ็คเก็จสินค้ามีความทันสมัย และน่าสนใจ มีการบอกรายละเอียดสินค้าชัดเจน

การศึกษาดูงานนอกสถานที่ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ ตันแลนด์ ดินแดนแห่งความสมดุล อำเภอยุทัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ศึกษาดูงาน ด้านการจัดแสดง การนำชม การประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมการตลาด โดย ตันแลนด์ ดินแดนแห่งความสมดุล เป็นศูนย์การเรียนรู้ภาคเอกชนที่จัดสรรพื้นที่บางส่วนภายในโรงงาน กว่า ๒,๐๐๐ ตารางเมตร ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ในรูปแบบแกลเลอรี สร้างสรรค์ ปลุกฝังแนวคิดให้กับคนรุ่นใหม่ ใช้ชีวิตอยู่บนความสมดุล

สิ่งที่นำมาประยุกต์ใช้กับ พกฉ.

๑. การนำชม นำภาษาต่างประเทศมาปรับใช้ กับเนื้อหานิทรรศการ การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่ มาปรับใช้ในการนำเสนอเรื่องราวทางทางเกษตร เพื่อลดภาระกำลังคน นิทรรศการเนื้อหาการนำเสนอของ พกฉ. โดยให้เห็นถึงการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมภาคเกษตรของไทย ไม่ว่าจะเป็นภาครัฐ หรือส่งเสริมเครือข่าย เพื่อสร้างภาพลักษณ์ให้กับองค์กร การเล่าเรื่อง เพื่อปลูกจิตสำนึกแก่ผู้รับชม ถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติ การอยู่ร่วมกันโดยไม่เบียดเบียนทั้งมนุษย์ พืช สัตว์ และตอบแทนแผ่นดินอยู่อาศัย ภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

๒. การส่งเสริมการตลาด พกฉ. สามารถสร้างจุดเด่นให้กับสินค้า โดยการสร้างอัตลักษณ์ให้กับสินค้า หรือจุดถ่ายภาพต่างๆ กลยุทธ์การใช้จิตวิทยาในการจำหน่ายสินค้า โดยอาศัยการแจกน้ำดื่มฟรี เพื่อส่งเสริมการขายสินค้าชนิดอื่นต่อไป การแบ่งสัดส่วนบริเวณร้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก เพื่อรองรับปริมาณลูกค้าอย่างเพียงพอ

๔) โครงการศึกษาดูงาน ณ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

ศึกษาดูงาน เพ ลา เพลิน บุติค รีสอร์ท แอนด์ แอดเวนเจอร์แคมป์ ตำบลหนองขमार อำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ ตั้งอยู่บนเนื้อที่ ๓๘๐ ไร่ โดยโซนด้านหน้าจะเป็น เพ ลา เพลิน บุติค รีสอร์ท ห้องประชุม ห้องพัก และกิจกรรมผจญภัยต่างๆ ด้านในจะเป็นอุทยานไม้ดอก เพ ลา เพลิน ที่มีการจัดแสดงดอกไม้เมืองหนาวและดอกไม้ตามฤดูกาลหลากหลายสีสัน และแปลงเกษตรสาธิตที่มีกิจกรรมเวิร์คช็อป เพ ลา เพลิน บุติค รีสอร์ท แอนด์ แอดเวนเจอร์แคมป์

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. ร้านขายของที่ระลึกควรเพิ่มเรื่องราวที่มาของต้นทางสินค้าที่นำมาจำหน่าย เช่น ถ้านำสินค้าจากเครือข่ายพืชรักธรรมชาติมาจำหน่ายที่ร้านของที่ระลึก ควรมีภาพการผลิตสินค้าหรือข้อมูลกำกับ
๒. การจัดโซนต้นไม้ ตกแต่งไม้ประดับเพื่อให้ผู้เข้าชม สามารถถ่ายภาพได้
๓. พัฒนามินิซูเป็นแหล่งเรียนรู้เรื่องพันธุ์กรรมสัตว์

โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง หมู่ ๑ ตำบลถาวร อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดบุรีรัมย์

โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง ตั้งอยู่บนพื้นที่ของ นายคิตา วารินบุรี หรือ ครูลี โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้างไม่มีห้องเรียนเหมือนโรงเรียนทั่วไป มีเพียงกระท่อมหรือศาลาใช้สำหรับทำกิจกรรมต่างๆ มีบ้านดินบ้านปางเป็นที่อยู่อาศัยและใช้เก็บอุปกรณ์ดนตรี มีสระน้ำเลี้ยงปลาและใช้ทำการเกษตร มีพื้นที่สำหรับให้เด็กๆ เรียนรู้การปลูกพืชผักและใช้แทนใบสมัครสำหรับจะเข้าเรียนในโรงเรียนเล็กในทุ่งกว้าง (โรงเรียนเล็กในทุ่งกว้างไม่ใช้กระดานกรอกใบสมัครแต่จะใช้แปลงเกษตรเพื่อสมัครเรียน) มีทุ่งนาสำหรับใช้ปลูกข้าวตามฤดูกาล

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. การคัดคนสมัครเข้าเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์โดย การทดสอบทำแปลงเกษตรก่อน เพื่อทดสอบความตั้งใจ
๒. การนำกระบวนการวิธีการนำมาปรับใช้กับหลักสูตรเข้าค่าย
๓. การสร้างบ้านดินแบบขั้นเดียวแต่ด้านในทำเป็นชั้นลอย

ศึกษาเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง นายทอง สีชุมแสง เครือข่าย พกจ. บ้านนาตากลม ตำบลโกรกแก้ว อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกรรม

- มีการเพาะปลูกพืชที่สำคัญ คือ การเพาะปลูกข้าว ซึ่งมีการเพาะปลูกมากกว่าพืชชนิดอื่น เนื่องจาก พื้นที่ส่วนใหญ่จะเป็นที่ราบจึงเหมาะแก่การ ปลูกข้าว นอกจากการปลูกข้าวแล้วยังมีการปลูกพืชไร่ได้แก่ มันสำปะหลัง ผลไม้(กล้วย) และพืชผักสวนครัว

แนวคิดประสบการณ์

นายทอง สีชุมแสง ต้องการรวมกลุ่มในการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ ทำให้เกิดพลังในการขับเคลื่อนกิจกรรมและก่อให้เกิดการขยายผลการดำเนินงานในวงกว้างสร้างพลังในการขับเคลื่อนให้กับชุมชน เปิดมุมมองใหม่ ๆ จากการแลกเปลี่ยนความรู้ความสามารถ และประสบการณ์เป็นการเพิ่มโอกาสให้กับสมาชิกในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาศักยภาพของกลุ่ม พร้อมกับการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ขับเคลื่อนงาน การรวมกลุ่มทำโรงสีข้าว การแปรรูปผลผลิตเกษตร

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. ภายในโรงสี พกจ. จัดให้เป็นโซนศึกษาดูงาน พัฒนาภูมิทัศน์ให้เกิดความสวยงาม และสะอาด ดึงดูดให้เข้าไปศึกษาเรียนรู้
๒. แบ่งพื้นที่การเพาะปลูกพืชในแต่ละชนิด เช่น แปลงชอม แปลงกล้วย (ไม้ผล) ภายใน พกจ.

ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช อพ.สธ. คลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา

ศูนย์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชฯ คลองไผ่ ตำบลคลองไผ่ อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ตั้งอยู่บนเนื้อที่ ประมาณ ๓๙๑ ไร่ ในพื้นที่มีทั้งอาคารจัดแสดง โรงเรือนเพาะชำกล้าไม้ แปลงเก็บรวบรวมพันธุ์กรรมพืช เช่น มะตูม มีการจัดทำแปลงปลูกพืชผัก นาข้าว ไม้ผล ไม้ป่าใช้สอย พืชสมุนไพร สร้างสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน สำหรับงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน เป็นศูนย์ฝึกอบรมให้เกษตรกร เด็ก เยาวชนและบุคคลทั่วไป และเป็นเครือข่ายของโครงการอนุรักษ์พันธุ์กรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. ภายในอาคารพิพิธภัณฑ์อนุรักษ์พันธุ์กรรมพืช (อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๓) ของ พกจ. สามารถนำกิจกรรมของเครือข่าย พกจ. ที่ทำงานเกี่ยวกับการอนุรักษ์พันธุ์กรรมมาจัดแสดงได้
๒. พกจ. สามารถสร้างจุดจำหน่ายสินค้าแบบถาวรได้ เช่น จุดจำหน่ายต้นไม้ เมื่อคณะเข้าชมเสร็จก็สามารถซื้อต้นไม้หรือสินค้าของ พกจ. กลับได้

๓. พกณ. สามารถสร้างจุดจำหน่ายสินค้าแต่ละฐาน เช่น ฐานน้ำหมัก ฐานมูลไส้เดือน เมื่อผู้เข้าชมเรียนเสร็จก็สามารถซื้อสินค้าได้ แต่ต้องมีคนจำหน่ายสินค้าประจำฐาน

๕) ศึกษาดูงาน โครงการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากร ณ สวนผักปากช่อง ตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา และสวนผักสุรเสริญ ตำบลหนองย่างเสือ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี วันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

สวนผักปากช่อง ตำบลคลองม่วง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา

ภายในสวนผักปากช่องเป็นการเกษตรแบบอินทรีย์ มีการจัดจำลองการแบ่งพื้นที่ตามแนวเกษตรทฤษฎีใหม่ เศรษฐกิจพอเพียง มีจุดให้ลงมือปฏิบัติการเพาะเมล็ดโดยใช้พีทมอส การจัดพื้นที่โดยการเอาพืชผักต่างๆ ที่ปลูกใส่กระถาง มาจัดวางไว้เป็นทาง ทำเป็นซุ้มไม้เลื้อย และจุดจำหน่ายสินค้าจากสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. วางระบบน้ำให้เป็นระบบมากขึ้น และใช้วัสดุอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐาน เพื่อลดระยะเวลาในการรดน้ำ

๒. นำอุปกรณ์เหลือใช้มาปรับประยุกต์ใช้ในส่วนงานอื่นให้เกิดประโยชน์

๓. นำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับงานแต่ละชนิด

๔. พัฒนาเส้นทางในการเดินชม ให้สามารถครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการสื่อได้ทั้งหมด

๕. นำแนวคิดระบบโรงเรือนระบบปิด Evaporative Cooling System มาประยุกต์ให้เป็นพัดลมไอน้ำ โดยดูด

อากาศจากภายนอกผ่านรังผึ้งกระดาษที่ชุ่มน้ำเพื่อลดอุณหภูมิของอากาศ

สวนผักครูสรรเสริญ ตำบลหนองย่างเสือ อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี

สวนผักครูสรรเสริญ แหล่งผลิตผักปลอดสารพิษบนเนื้อที่ ๔๗ ไร่ เป็นต้นแบบและแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานของเกษตรกรในพื้นที่ และผู้ศึกษาดูงานทั่วไปเป็นอย่างดี ซึ่งได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสำนักงานเกษตรจังหวัดสระบุรี ในการส่งเสริมการผลิตผักปลอดภัย และการรวมกลุ่มเชื่อมโยงเป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชื่อมโยงตลาดเกษตรกร

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. แนวคิดเรื่องการตลาด อย่างรอให้ตลาดเข้าหาเรา แต่เราต้องเข้าหาตลาด หากลูกค้าติดใจในคุณภาพของสินค้าที่เรานำไปขาย ก็ไม่ต้องห่วงว่าถ้าเราผลิตได้มากเราจะนำไปขายที่ไหน แต่ให้คำนึงว่าทำอย่างไรถึงจะผลิตได้เพียงพอต่อความต้องการของลูกค้า

๒. ความซื่อสัตย์ต่อลูกค้าคือสิ่งสำคัญ สินค้าที่นำไปขายต้องมีคุณภาพ ทั้งนี้หมายถึงความสะอาด น้ำหนัก รสชาติ ความปลอดภัย สิ่งหนึ่งที่ต้องตระหนักอยู่เสมอคือ ถ้าเรานำสินค้าที่ไม่ได้คุณภาพไปขาย เขาจะไม่กลับมาซื้อสินค้าของเราอีกเลย

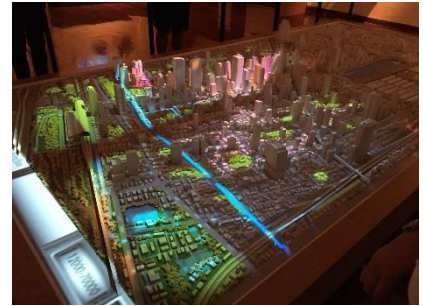
๓. แพ็คเกจ ถุงที่ใช้เป็นถุงที่หนา มีรูปทรงชัดเจน เวลาแพ็คแล้ว เมื่อนำมาบรรจุเตรียมส่ง ใบผักจะไม่หัก ไม่เปื่อยดกกัน ทำให้ยังคงรูปที่สดใหม่เสมอ นอกจากนี้ยังมีระบุน้ำที่เก็บ สามารถเช็คสต็อกย้อนหลังได้หากสินค้าที่ลูกค้าได้รับมีปัญหา

๖) โครงการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากร ด้านการจัดนิทรรศการ ณ พิพิธภัณฑ์เหรียญ
กษาปณารักษ์ พิพิธบางลำพู

ผลการดำเนินการ

- พิพิธภัณฑ์เหรียญกษาปณารักษ์ พิพิธบางลำพู ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยสำนัก
ทรัพย์สินมีค่าของแผ่นดิน กรมธนารักษ์ และศึกษาดูงานที่ ลัง ๑๙๑๙ ซึ่งบริหารจัดการโดยตระกูลหวั่งหลี ในวันพุธที่
๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ได้เพิ่มทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินการ การจัด
จัดแสดง การถ่ายทอดองค์ความรู้ ตลอดจนได้เรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการ
ทั้งภายในและภายนอก พิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ ให้สวยงามและสมสมัยอยู่เสมอ รวมถึงได้เรียนรู้เพื่อพัฒนารูปแบบการ
จัดการพื้นที่เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้อีกด้วย

๗) โครงการการศึกษาดูงานเพื่อพัฒนาบุคลากรด้านการจัดนิทรรศการ ณ พิพิธภัณฑ์พระราม ๙
ตำบลคลองห้า อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๖๒ เป็นศูนย์เรียนรู้ของประชาชนชาว
ไทยอย่างลึกซึ้งและกว้างขวาง ในการส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ และความตระหนัก ในบทบาทความสัมพันธ์ของ
ระบบนิเวศที่สำคัญของโลกและของประเทศไทย อันจะนำไปสู่การมีจิตสำนึกในการรักษา อนุรักษ์ระบบนิเวศ และ
เตรียมรับมือกับภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างรู้เท่าทัน ตามแนวคิดและวิธีการทรงงานต้นแบบจากพระบาทสมเด็จพระ
เจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

ผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ได้เพิ่มทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการดำเนินการ การจัด
แสดง การถ่ายทอดองค์ความรู้ โดยเฉพาะเนื้อหาของนิทรรศการที่มีการจัดแสดงเรื่องสิ่งแวดล้อมซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับ
ด้านการเกษตรโดยตรง

- ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้เพื่อนำไปในการพัฒนารูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการทั้ง
ภายในและภายนอก พิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ ให้สวยงามและทันสมัยอยู่เสมอ อาทิการจัดแสดงเรื่องราว “ในหลวงของ
เรา” ของพิพิธภัณฑ์พระรามเก้า ที่มีการแสดงเรื่องราวเช่นเดียวกับพิพิธภัณฑ์การเกษตรฯ ซึ่งในส่วนนี้ผู้เข้าร่วม
โครงการสามารถนำความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับจากการมาพัฒนารูปแบบการจัดแสดงนิทรรศการให้มีเนื้อหาที่ครบถ้วน
ตามหลักวิชาการ และมีความทันสมัยอยู่เสมอ

๘) โครงการศึกษาดูงานการจัดการขยะและเข้าชมพิพิธภัณฑ์ จังหวัดระยอง ระหว่างวันที่ ๒๔ - ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

- พิพิธภัณฑ์บ้านครูกัง ตำบลกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

พิพิธภัณฑ์บ้านครูกัง ตั้งอยู่ในอำเภอแกลง จังหวัดระยอง เป็นสถานที่เก็บรวบรวมและแสดงสิ่งของเครื่องใช้ต่างๆ เพื่อให้ประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า และก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน แก่นักท่องเที่ยวสามารถเดินชมของเก่าอันทรงคุณค่าที่หาชมได้ยาก หลากหลายชนิด เช่น รถเก่า เครื่องใช้ไม้สอยสมัยโบราณ หนังสือ ธนบัตร ตะเกียง เครื่องดนตรี โดย ครูกัง-บุญเกียรติ บุญช่วยเหลือ ” อดีตข้าราชการครู ผู้เป็นเจ้าของใช้เวลาสะสมของเก่ามา นานกว่า ๔๐ ปี โดยใช้ชีวิตหลังเกษียณ ปรับปรุงบ้านของตนเอง บนเนื้อที่เกือบ ๒ ไร่ สร้างเป็นพิพิธภัณฑ์ให้นักท่องเที่ยวได้ชม ด้วยเหตุผลที่ว่าครูไม่อยากเก็บไว้คนเดียว

พิพิธภัณฑ์บ้านครูกัง มีโครงสร้างเป็นบ้านไม้เก่าโบราณซึ่งเป็นบ้านของครูที่ซื้อมาอาศัย เมื่อเดินผ่านประตูเข้ามา ก็จะตื่นตาตื่นใจกับสิ่งของสะสมและการจัดแต่งได้อย่างเป็นสัดส่วน บริเวณด้านหน้ามีที่เติมน้ำมัน รถเก่าโบราณสุดคลาสสิก ทั้งรถม้า รถสองแถวไม้ รถจี๊ป รวมทั้งร้านกาแฟบ้านครูกัง มีเครื่องดื่มขายหลายชนิดทั้งกาแฟ และน้ำหวานต่าง ส่วนภายในบ้านนั้น ถูกจัดเก็บอย่างเป็นระบบระเบียบด้วยการแบ่งเป็นหมวดหมู่และจัดเก็บไว้ตามแต่ละห้อง ทุกอย่างถูกถ่ายทอออกมาผ่านการจัดแสดงเป็นห้องต่างๆ เริ่มจากโซนแรก มีทั้งไม่ว่าจะเป็นร้านตัดผมชาย/หญิง ร้านตัดเสื้อ ร้านทอง โรงภาพยนตร์ ร้านถ่ายภาพ ร้านกาแฟ รวมทั้งยานพาหนะเล็ก-ใหญ่ จักรยาน รถมอเตอร์ไซด์ เมื่อเดินไปยังอีกโซนบริเวณกลางบ้าน เป็นส่วนของห้องครัว ห้องเรียน ห้องนอน ร้านขายของชำ รวมทั้งห้องเก็บกระดูกอมสินแบบต่างๆ ส่วนชั้น ๒ มีทั้งของเล่นของชาย ตะเกียง ปืนโต ตาชั่ง รวมทั้งเครื่องดนตรีโบราณต่างๆ

สิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงาน และนำมาปรับใช้กับ พกฉ.

๑. ได้ชมสิ่งของสะสมและการจัดแต่งได้อย่างเป็นสัดส่วน ทำให้เป็นที่น่าสนใจ สามารถนำมาปรับใช้ในการจัดการทรัพยากร ที่ไม่ใช่ประโยชน์ของ พกฉ. ได้ เช่น การนำเครื่องมือเกษตรที่เป็นของโบราณ หาซื้อง่าย มาจัดแสดงให้ผู้เข้าชมได้สัมผัสกับเครื่องมือเกษตร

๒. จัดแสดงรูปภาพหาชมได้ยาก ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในพื้นที่เหมาะสมของ พกฉ.

๓. การกำหนดข้อเสนอแนะในการเข้าชม กรณีมีนักเรียนเข้าชมเพื่อป้องกันสิ่งของเสียหาย

- อนุสาวรีย์สุนทรภู่ ถนนสุนทรภู่ ตำบลกร่ำ อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

อนุสาวรีย์สุนทรภู่ จังหวัดระยอง ประวัติการก่อสร้าง สถานที่สร้างอนุสาวรีย์แห่งนี้เดิมเป็น วัดร้าง (วัดป่ากร่ำ) อำเภอแกลง จังหวัดระยอง อันเป็นปิตุภูมิของสุนทรภู่ มีเนื้อที่ ๘ ไร่ ๒ งาน เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ รัฐบาลได้อนุมัติให้สร้างอนุสาวรีย์สุนทรภู่ขึ้น และได้เลือกสถานที่แห่งนี้เป็นที่ตั้งอนุสาวรีย์โดย ฯพณฯ จอมพล แปลก พิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี ได้มาประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ เมื่อวันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ ระยะต่อมาการดำเนินงานได้หยุดชะงักลงไป จนกระทั่ง พ.ศ. ๒๕๑๑ ผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง (นายวิทยา เกษรเสาวภาค) ได้ดำเนินเรื่องขอรับนโยบายจากกระทรวงมหาดไทยอีกครั้งหนึ่ง ฯพณฯ พลเอกประภาส จารีเสถียร รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและ นายกวีล สุนทรสารทูล ปลัดกระทรวงมหาดไทย จึงได้ดำเนินเรื่องเสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา คณะรัฐมนตรี ซึ่งมี ฯพณฯ จอมพลถนอม กิตติขจร เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๑ อนุมัติให้จังหวัด ระยองดำเนินการ ก่อสร้างอนุสาวรีย์สุนทรภู่ต่อไปได้ จังหวัดระยองจึงได้มอบให้กรมศิลปากรเป็นผู้ออกแบบและ ปั้นหล่อรูปอนุสาวรีย์สุนทรภู่และตัวประกอบ ตลอดจนออกแบบผังบริเวณ ศาลาจัตุรมุข และประตูรั้ว การปั้นหล่อรูป ได้ทำพิธีเททอง ณ กรมศิลปากร เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๒ โดย ฯพณฯ พล.ต.อ. ประสริฐ รุจิรวงศ์ รัฐมนตรีช่วย ว่าการกระทรวงมหาดไทยและอธิบดีกรมตำรวจเป็นประธาน กรมศิลปากรได้ดำเนินการหล่อเสร็จเรียบร้อยแล้วนำมา ติดตั้งเมื่อวันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๓ และเปิดอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๑๓

สิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานและนำมาปรับใช้กับ พกณ.

๑. จัดทำของที่ระลึก ที่เกี่ยวข้องกับ พกณ. ที่สื่อถึงอย่างชัดเจน เช่น ตุ๊กตาตัวการ์ตูน แอนิเมชัน ๓ มิติ แต่ละเรื่อง
๒. การจัดการพื้นที่สนามหญ้า ป้าย และการดูแลรักษาความสะอาด
๓. จัดทำจุดถ่ายภาพที่เป็นจุดเด่นของ พกณ.

- เทศบาลตำบลเมืองแกลง ตำบลทางเกวียน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง

เทศบาลตำบลเมืองแกลง ตั้งอยู่ตำบลทางเกวียน อำเภอแกลง จังหวัดระยอง เป็นหน่วยงาน บริหารราชการส่วนท้องถิ่น ที่มีอำนาจอิสระในการตัดสินใจในแนวทางบริหารของตน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของ นายอำเภอและผู้ว่าราชการจังหวัด มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นผู้ควบคุมและรับผิดชอบในการบริหารราชการ บริหารส่วนตำบลตามกฎหมาย

เทศบาลตำบลเมืองแกลง มีการจัดการและการคัดแยกขยะ โดยมีวิธีการปฏิบัติ ดังนี้

๑. เศษอาหารและขยะอินทรีย์จะถูกคัดแยกไปทำปุ๋ย และนำไปหมักให้เกิดก๊าซชีวภาพเพื่อใช้แทนก๊าซหุงต้ม เป็นการนำของเสียมาทำพลังงาน นอกจากนี้ขยะอินทรีย์บางส่วนนำไปเป็นอาหารเลี้ยงไส้เดือน เพื่อให้ไส้เดือนถ่ายมูลเป็นปุ๋ยบำรุงดิน

๒. จัดทำน้ำจุลินทรีย์จากเศษผัก ผลไม้ ที่เหลือทิ้งจากบ้านเรือนและตลาด เพื่อลดการขนส่งลำเลียงไปที่หลุมฝังกลบ โดยน้ำจุลินทรีย์จะถูกนำไปใช้ในสำนักงานเพื่อดับกลิ่นในห้องน้ำ และใช้หยดลงท่อระบายน้ำเสียของเทศบาลฯ เพื่อบำบัดน้ำก่อนลงสู่แม่น้ำประแส และในการหมักน้ำจุลินทรีย์ ก็ยังเป็นอีกวิธีหนึ่งในการช่วยกำจัดเศษผัก ผลไม้ ที่เหลือทิ้งจากบ้านเรือนและตลาด เพื่อลดการขนส่งลำเลียงไปที่หลุมฝังกลบ

๓. เศษอาหารที่เหลือทิ้งจากร้านอาหารใช้เทให้หมู เป็นการเลี้ยงหมูหลุมแล้ว นำมูลหมูไปหมักแก๊ส ยังบ่อหมักแก๊สชีวภาพ เพราะมูลหมูสามารถหมักแก๊สได้ดี ซึ่งวัตถุประสงค์ในการเลี้ยงหมูหลุม ก็คือการกำจัดผัก ผลไม้ และเศษอาหารจากครัวเรือน ส่วนผลพลอยได้ ก็คือ ปุ๋ยจากมูลสัตว์และการหมักไปโอแก๊ส

มีการวางแผนการจัดการที่ดีโดยเทศบาลได้รับการร่วมมือกับองค์กรที่เกี่ยวข้อง ที่สามารถบริหารจัดการขยะได้อย่างครบวงจร และถูกสุขาภิบาล มีเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม สามารถแปรรูปของเสียโดยไม่ปล่อยให้เสียของ และมีส่วนร่วมของประชาชนที่ร่วมกันพัฒนาเมืองและสิ่งแวดล้อมในเชิงบูรณาการอย่างแท้จริง

สิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานและนำมาปรับใช้กับ พกฉ.

๑. ให้มีการจัดสร้างอาคารคัดแยกขยะเพื่อสะดวกในการคัดแยกขยะที่เกิดขึ้นภายในสำนักงาน
๒. ให้มีการจัดทำโต๊ะในการคัดแยก เพื่อง่ายต่อการคัดแยก และประหยัดเวลาในการทำงาน
๓. ลดถังขยะใน พกฉ. ให้น้อยลง เพื่อง่ายต่อการจัดเก็บและสามารถลดขยะจากผู้มาใช้บริการได้
๔. มีการคัดแยกขยะที่เป็นประเภทเศษผัก เศษอาหาร ให้นำไปเลี้ยงสัตว์และทำเป็นปุ๋ยหมักต่อไป
๕. มีการคัดแยกขยะประเภทกิ่งไม้และใบไม้ กิ่งไม้ที่มีขนาด เส้นผ่าศูนย์กลาง ๕ เซนติเมตรขึ้นไป ให้นำส่งสำนักนวัตกรรมการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อนำไปเผ่ถ่านขายสร้างรายได้ให้กับ พกฉ. ส่วนใบไม้และกิ่งไม้ขนาดเล็ก ให้นำไปเข้าเครื่องย่อยนำไปทำปุ๋ย เพื่อจำหน่ายและใส่ต้นไม้ใน พกฉ.
๖. ณรงค์ให้มีการคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ควรให้ผู้ทิ้งขยะ เจ้าหน้าที่, แม่บ้าน คัดแยกขยะก่อนทิ้ง เพื่อเป็นการลดระยะเวลาในการกำจัดขยะ และยังทำให้ผู้ปฏิบัติงานสามารถแยกประเภทได้ทันที
๗. การเลี้ยงหมูหลุม เพื่อกำจัดเศษอาหาร และการนำเอามูลของหมูหลุมไปเป็นปุ๋ยคอกบำรุงต้นไม้ใน พกฉ. ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการซื้อปุ๋ยบำรุงดิน

- สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เป็นการอนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรของชาติให้เกิดประโยชน์แก่อนุชนรุ่นหลัง บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงได้จัดทำสวนสมุนไพรขึ้น เป็นแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๗ - ๒๕๒๘ ณ บริเวณศูนย์บำรุงรักษาและบ้านพักพนักงาน ตำบลมาบตา อำเภอนิคมน้ำจืด จังหวัดระยอง บนเนื้อที่ประมาณ ๖๐ ไร่ โดยรวบรวมสมุนไพรพันธุ์ต่างๆ มาปลูกไว้กว่า ๒๖๐ ชนิด และได้ล้อมเกล้าฯ ถวายสวนสมุนไพรแห่งนี้แด่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เพื่อทรงใช้ประโยชน์ตามพระราชอัธยาศัย พร้อมทั้งได้รับพระมหากรุณาธิคุณ พระราชทานนามว่า “สวนสมุนไพรสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี”

จวบจนวารดิถีอันเป็นสิริมงคล เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในวโรกาสที่พระองค์ทรงเจริญพระชนมายุ ๕๐ พรรษา ในปี ๒๕๔๘ บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) จึงได้ดำเนินการพัฒนาสวนสมุนไพร ปรับปรุงอาคารเฉลิมพระเกียรติ และภูมิทัศน์โดยรอบให้เป็นแหล่งภูมิปัญญาเอนกประสงค์ ที่มีความร่มรื่นสวยงามยิ่งขึ้น สามารถใช้ประโยชน์จากสวนแห่งนี้ได้อย่างมีความสุขและความสะดวกสบาย เพิ่มคุณค่าในการเป็น ศูนย์การเรียนรู้ศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับสมุนไพรไทย เพื่ออนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาทางด้านสมุนไพร และเป็นแหล่งท่องเที่ยวของชาวระยองและจังหวัดใกล้เคียง รวมทั้งสร้างเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่ชุมชน สังคมไทย บนวัตถุประสงค์สำคัญหลักๆ ดังนี้

- เป็นแหล่งรวบรวมพืชสมุนไพร เพื่อให้เป็นศูนย์ความรู้วิทยาการแขนงนี้
- เป็นแหล่งผลิตและทดลองพืชสมุนไพรที่มีสรรพคุณทางยา เพื่อใช้ประโยชน์ในการทดลองทั้งของหน่วยงานราชการ เอกชน และสถาบันต่างๆ

- เป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติที่หลากหลาย สำหรับเยาวชนผู้สนใจ
- เป็นสวนสาธารณะสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

ด้วยความมุ่งมั่นในการทำบำรุงรักษาสวนสมุนไพรอย่างต่อเนื่องจริงจึงกว่าสองทศวรรษปัจจุบันพืชพันธุ์ในสวนสมุนไพรในพื้นที่ ๖๐ ไร่ มีพันธุ์ไม้สมุนไพรถูกรวบรวมไว้กว่า ๒๖๐ ชนิด จำนวนกว่า ๒๐,๐๐๐ ต้น สามารถจำแนกตามสรรพคุณการรักษาโรคตามคัมภีร์ตำรายาไทยโบราณออกได้เป็น ๒๐ กลุ่ม โดยในระยะเวลาที่ผ่านมา บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) ได้ดำเนินการดูแลรักษาสวนแห่งนี้ ด้วยความสมบูรณ์พร้อมทั้งระบบสาธารณูปโภค เครื่องมืออุปกรณ์และเจ้าหน้าที่ประจำโครงการ เพื่อให้สมดังเจตนารมณ์ พร้อมทั้งขยายความร่วมมือโดยประสานงานกับหน่วยงาน สถาบัน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่างๆ ขยายขอบเขตงานสู่การรวบรวมพันธุ์ไม้ งานปลูกสมุนไพร เพื่อแปรรูปและการศึกษางานทดลองแปรรูปสมุนไพร และศึกษาคุณภาพมาตรฐานของพืชสมุนไพรแต่ละชนิด

สิ่งที่ได้จากการศึกษาดูงานและนำมาปรับใช้กับ พกฉ.

๑. การปรับปรุงนิทรรศการภายในอาคาร โดยเนื้อหา นิทรรศการที่จัดแสดงไม่จำเป็นจะต้องมีเยอะจนเกินไป ควรใช้วิทยากรเป็นผู้นำเสนอจะน่าสนใจมากกว่า

๒. การใช้สีของป้ายบอกทาง ป้ายต่างๆ ควรใช้สีเดียวกันและติดในตำแหน่งที่จำเป็น ไม่ควรมีเยอะจนเกินไป

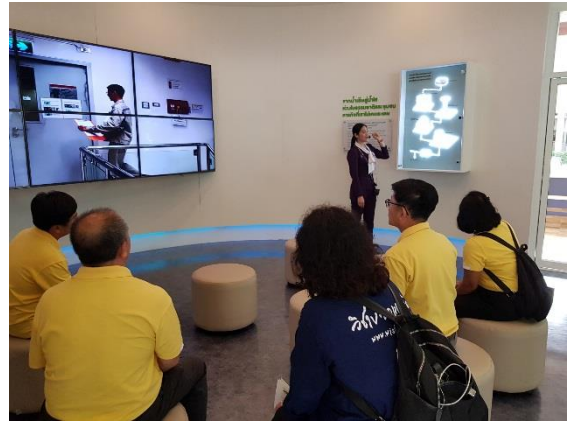
๓. สวนสมุนไพรควรจัดจำแนกให้เป็นหมวดหมู่ เช่น ไม้พุ่ม ไม้ดอก ไม้กินใบ ไม้กินราก ฯลฯ

๔. รถนำชม มีคนประจำรถนำชม ๑ คน ต่อรถ ๑ คัน จะทำให้รถพร้อมใช้งานและสะอาดอยู่เสมอ

๕. การแต่งกายของเจ้าหน้าที่นำชม ควรเป็นรูปแบบเดียวกัน

๖. นิทรรศการควรเป็นการนำเสนอผ่านจอทีวีที่สามารถสัมผัสได้เพื่อเพิ่มความน่าสนใจกับผู้มา

เข้าชม

๙) โครงการศึกษาดูงาน ณ ศูนย์การเรียนรู้ กฟผ. ลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา วันที่ ๒๕ - ๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒

ผลการดำเนินงาน

- ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ ได้เพิ่มทักษะและประสบการณ์เกี่ยวกับการทำงานในด้านการนำชม การให้บริการ การประชาสัมพันธ์ และการจัดแสดงนิทรรศการและฐานการเรียนรู้
- ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้และนำมาพัฒนารูปแบบการนำชมและการให้บริการ กระบวนการนำชม การใช้ถ้อยคำภาษาที่ฟังชัดเจน และน้ำเสียงที่นุ่มนวลของผู้นำชม ตำแหน่งการวางและการหันของลำโพงคาดเอวของผู้นำชมในระดับเหนือเอวเล็กน้อย และหันลำโพงออกทางด้านผู้เข้าชม ทำให้เสียงของผู้นำชมฟังชัดเจนมากขึ้น การให้บริการด้วยจิตบริการมากขึ้น ยิ้มแย้มแจ่มใส พร้อมตื่นตัวให้บริการ และการแต่งกายด้วยชุดยูนิฟอร์มและแขนบัตรสำหรับเจ้าหน้าที่ทำให้ผู้เข้าชมติดต่อได้สะดวกและเห็นได้ชัดเจน รวมถึงมีสิ่งอำนวยความสะดวกแก่ผู้เข้าชมที่แสดงตำแหน่งที่ชัดเจน เช่น ร่ม ตู้ล็อกเกอร์ฝากของ รถเข็นนั่งวีลแชร์ จุดทิ้งขยะ ป้ายจุด รวมพล ป้ายจอดรถบัส
- ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้และนำมาพัฒนาประยุกต์การใช้สื่อ QR Code ประชาสัมพันธ์ และการเข้าถึงของ พกณ. กิจกรรมบริการต่างๆ หรือแบบสอบถามความพึงพอใจและการให้บริการต่างๆ ของ พกณ. เช่น การใช้โน้ตบุ๊ก ป้าย หรือจุดบริการต่างๆ ร้านจำหน่ายของที่ระลึก ร้านอาหารกินอยู่ดี ร้านกาแฟมาดูล café ร้าน wisdom café รถนำชม ห้องพัก ห้องสัมมนา เป็นต้น
- ผู้เข้าร่วมโครงการได้เรียนรู้และนำมาพัฒนารูปแบบของการจัดนิทรรศการ โดยใช้สื่อเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้เข้าชมได้มีส่วนร่วมกับการเรียนรู้และเข้าชมนิทรรศการ การใช้แสง สี เสียงในการจัดนิทรรศการให้ดูเด่นและสวยงาม และใช้เทคโนโลยีในการเก็บข้อมูลผู้เข้าชมร่วมกับระบบการจัดแสดงนิทรรศการ และการจัดฐานสาธิตฝึกปฏิบัติให้มีความพร้อมของฐาน ความสะอาด แก้วน้ำสำหรับรองรับผู้เข้าชม อุปกรณ์ประกอบการสาธิต และนิทรรศการให้ความรู้

๑๐) โครงการศึกษาดูงานคณะกรรมการ พกฉ. ณ จังหวัดอุทัยธานี วันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๖๒
ผลการดำเนินงาน

๑. สามารถนำแนวคิด แนวทางของผู้นำชุมชนคุณธรรมน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาหาทาง มาให้ความรู้แก่เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตร เพื่อประยุกต์ใช้ รวมทั้งนำรูปแบบของการบริหารเครือข่ายของกระทรวงวัฒนธรรมมาเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาระบบการบริหารจัดการของ พกฉ. โดยเพิ่มเรื่องคุณธรรมในการอบรมให้กับเครือข่ายฯ

๒. นำแนวทางการปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรเบญจาคาเฟ่ มาใช้กับฐานการเรียนรู้ของนวัตกรรม อาทิ การจัดทำป้ายองค์ความรู้ เทคนิคการทำป้าย การเขียนป้ายให้น่าสนใจ การปรับปรุงพื้นที่เกษตรกรรมให้มีความสวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อย มีการจัดการดูแลต้นไม้ และสัตว์ในฐานการเรียนรู้แต่ละฐานเป็นอย่างดี มีความพร้อมในการให้บริการแก่ผู้รับบริการอยู่เสมอ

๓. การให้บริการนำชมสามารถฝึกให้ลูกจ้างมาช่วยในการบรรยายนำชม เสริมแก้วิทยากรหลักของ พกฉ.

๔. การจัดทำป้ายองค์ความรู้ในแต่ละฐาน

๕. การนำเสนอองค์ความรู้ที่เป็นทางเลือกให้กับผู้ชมควรจะมีข้อดี ข้อเสีย ให้ผู้ชมได้เลือกพิจารณาเพื่อนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม

๖. การจัดฐานการเรียนรู้ ลำดับขั้นตอนเพื่อให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย

๗. พกฉ. สามารถนำกิจกรรมในฐานการเรียนรู้ ที่เป็นการสืบสาน รักษา และต่อยอดทุนทางวัฒนธรรม ของท้องถิ่น มาใช้ในการจัดแสดงให้แสดงถึงการมุ่งมั่นในการสนองพระราชปณิธานในการสืบสาน รักษา และต่อยอดพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙

๘. พกฉ. สามารถนำการจัดแสดงฐานการเรียนรู้จากการศึกษาดูงาน ที่ พกฉ. ยังไม่มี มาจัดแสดงและสาธิต เพิ่มเติม เป็นการเพิ่มฐานองค์ความรู้ใหม่ๆ

๙. พกฉ. สามารถนำองค์ความรู้ใหม่ๆ ทางด้านนวัตกรรม และเทคโนโลยีใหม่ๆ จากการศึกษาดูงาน มาปรับใช้เพื่อก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มกับสินค้าทางเกษตรของ พกฉ.

๘.๒ จัดอบรม

๑) จัดโครงการเสริมศักยภาพบุคลากร การพัฒนาศาสตร์และแผนงานโครงการแบบบูรณาการ โดยระบบคุณภาพการบริหารจัดการ เพื่อทบทวน นโยบาย แผนแม่บท แผนบริหารงาน ให้เกิดความเชื่อมโยง สอดคล้องกับพันธกิจและยุทธศาสตร์ชาติ เกิดการขับเคลื่อนไปสู่หน่วยงานอย่างเป็นรูปธรรม เมื่อวันที่ ๒๔ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบล คลองหนึ่ง อำเภอลำลูกหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

- มีการกำหนด “วิสัยทัศน์” ของสำนักงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพให้มากยิ่งขึ้น
- มีการทบทวนและวิเคราะห์ข้อมูลในการจัดทำเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์
- มีการกำหนดทิศทางกลยุทธ์หลักและกลยุทธ์ในการทำงานของสำนักงานให้เหมาะสม และสอดคล้องต่อวัตถุประสงค์ที่องค์การได้วางไว้
- โครงการต่างๆ ของสำนักงาน

๒) การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดซื้อจัดจ้าง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เพื่อให้เข้าใจในการดำเนินการ จัดซื้อจัดจ้างตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามระเบียบกระทรวงการคลัง และกฎกระทรวง ทุกฉบับ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลำลูกหลวง จังหวัดปทุมธานี

๓) การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดซื้อจัดจ้าง ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการ จัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพปฏิบัติได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลัง และกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ วันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลำลูกหลวง จังหวัด ปทุมธานี

๔) การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดซื้อจัดจ้าง ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการ จัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพปฏิบัติได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุ พ.ศ.๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลัง และกฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ วันที่ ๑๑ กันยายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลำลูกหลวง จังหวัด ปทุมธานี

๕) การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดซื้อจัดจ้าง ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพปฏิบัติได้ถูกต้องมากยิ่งขึ้น ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง และบริหารพัสดุ พ.ศ.๒๕๖๐ ระเบียบกระทรวงการคลัง และกฎกระทรวง ที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างมีประสิทธิภาพ และปฏิบัติได้อย่างถูกต้องตามระเบียบ วิธีปฏิบัติ มีการทบทวนขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้าง และแนวทางปฏิบัติในการจัดซื้อจัดจ้างในการปฏิบัติงานตามภารกิจของหน่วยงานภาครัฐ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ในการดำเนินงานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างของแต่ละสำนัก พร้อมทั้งแนะนำการปฏิบัติที่ถูกต้อง ซึ่งทำให้เจ้าหน้าที่มีหลักในการปฏิบัติงานด้านการจัดซื้อจัดจ้าง

๖) โครงการพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการนำชม เพื่อพัฒนาและยกระดับการให้บริการการนำชม และการจัดกระบวนการนำชมพิพิธภัณฑ์ในอาคารและพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งของเจ้าหน้าที่ พกฉ. และเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ในหลวงรัชกาลที่ ๙ และสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. เจ้าหน้าที่สามารถพัฒนาและยกระดับข้อมูลการให้บริการการนำชม แก่ผู้เข้าชมได้มากขึ้น

๒. เจ้าหน้าที่สามารถจัดกระบวนการนำชม ฐานการเรียนรู้พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง สำหรับผู้เข้าชมได้

๓. สามารถเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชพระราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการเกษตร

๔. เจ้าหน้าที่มีความรู้ความเข้าใจถึงหลักการ ทฤษฎี และกระบวนการในการนำชมฐานการเรียนรู้เกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ (ทฤษฎี ๑ ไร่ ได้เงิน ๑ แสนบาท) และฐานการเรียนรู้แปลงเกษตรปลอดหนี้ หรือเกษตรตั้งตัว

๕. สามารถนำความรู้ที่ได้รับมาเสนอเพื่อเพิ่มความหลากหลายของกิจกรรม ในการแนะนำหลักสูตรกระบวนการเข้าชม พกฉ. ได้ชัดเจนมากยิ่งขึ้น

๖. สามารถนำมาต่อยอด เพื่อเป็นกิจกรรมส่งเสริมการขาย เพื่อเพิ่มจำนวนผู้เข้าชมพิพิธภัณฑ์

๗. สามารถนำความรู้ที่ได้จากโครงการ มาให้ข้อมูลบริการแก่ผู้เข้าชมทั่วไปหรือในการสอบถามข้อมูลผ่านทางช่องทางต่างๆ ได้มากยิ่งขึ้น เช่น โทรศัพท์ การออกบูธนิทรรศการนอกสถานที่ เป็นต้น

๘. เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเข้าใจ สามารถผลิตปุ๋ยจุลินทรีย์สรรพสิ่งอะตอมมิคนาโนไว้ใช้ใน พกฉ.

๙. สามารถจัดเป็นฐานการเรียนรู้การทำจุลินทรีย์สรรพสิ่งอะตอมมิคนาโนให้ผู้สนใจมาเรียนรู้หลักการ เทคนิค และวิธีการทำจุลินทรีย์สรรพสิ่งอะตอมมิคนาโน

๓) โครงการอบรมฝึกซ้อมดับเพลิงและอพยพหนีไฟ วันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติการเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. บุคลากร และนักศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับวิธีการป้องกันระบบอัคคีภัย การปฐมพยาบาลผู้ประสบภัย วิธีการแจ้งเหตุสาธารณภัย และวิธีการดับเพลิงเบื้องต้น

๒. บุคลากรและนักศึกษานำไปประยุกต์ใช้ และสามารถแก้ไขสถานการณ์ได้เมื่อเกิดเหตุการณ์จริงต่อไป

๔) โครงการอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดนิทรรศการ วันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติการเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมโครงการ ผู้บริหาร เจ้าหน้าที่ พกฉ. มีจำนวน ๓๐ คน ตามเป้าหมายของโครงการตามที่ได้ตั้งไว้ ทั้งนี้การดำเนินโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

- ผู้เข้าร่วมฟังได้รับความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดแสดงนิทรรศการมากยิ่งขึ้น
- ส่งเสริมและพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดแสดงนิทรรศการ ให้แก่ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ พกฉ.

ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒

การเบิกจ่ายงบประมาณ

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ กำหนดมาตรการด้านการงบประมาณเพื่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและแผนแม่บท หรือมาตรการติดตามเร่งรัดการใช้จ่ายงบประมาณของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่น โดยได้กำหนดเป้าหมายการใช้จ่ายเงินแทนเป้าหมายการเบิกจ่ายเงิน ซึ่งแตกต่างจากทุกปีที่ผ่านมา โดยเป้าหมายการใช้จ่ายเงิน ประกอบด้วย จำนวนการก่องนี้ ร่วมกับการเบิกจ่ายเงินงบประมาณดังนี้

	ไตรมาส ๑	ไตรมาส ๒	ไตรมาส ๓	ไตรมาส ๔
ภาพรวม	ร้อยละ ๓๒	ร้อยละ ๕๔	ร้อยละ ๗๗	ร้อยละ ๑๐๐
รายจ่ายลงทุน	ร้อยละ ๒๐	ร้อยละ ๔๕	ร้อยละ ๖๕	ร้อยละ ๑๐๐
รายจ่ายประจำ	ร้อยละ ๓๖	ร้อยละ ๕๗	ร้อยละ ๘๐	ร้อยละ ๑๐๐

โดยการเบิกจ่ายงบประมาณภาพรวมของ พกณ. ตามงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ยอด ๑๖๓.๗๑๕๖ ล้านบาท)เบิกจ่ายและผูกพันร้อยละ ๙๙.๙๙โดยค่าใช้จ่ายลงทุน ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน ๓ รายการ และ ๑ รายการอยู่ระหว่างการดำเนินงาน เป็นรายการผูกพันปีงบประมาณ ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔ ในส่วนของค่าใช้จ่ายดำเนินงานสามารถเบิกจ่ายได้ตามเป้าหมายที่กำหนด และได้ผลงานตามภารกิจหลักของสำนักงาน ดังนี้

(ล้านบาท)	งบประมาณ	เบิกจ่ายและผูกพัน	%	คงเหลือ	%
งบประมาณอุดหนุน	๑๖๓.๗๑๕๖	๑๖๓.๖๙๕๙	๙๙.๙๙	๐.๐๑๙๗	๐.๐๑
- ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	๑๑๓.๗๑๕๖	๑๑๓.๖๙๕๙	๙๙.๙๘	๐.๐๑๙๗	
- ค่าใช้จ่ายลงทุน	๕๐.๐๐๐๐	๕๐.๐๐๐๐	๑๐๐.๐๐	-	

ผลการจัดหารายได้

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ สามารถจัดหารายได้ ตั้งแต่เดือนตุลาคม ๒๕๖๑ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ รวมเป็นจำนวนเงิน ๓๑,๔๖๐,๕๙๗.๔๑ บาท โดยแยกประเภทรายได้ ดังนี้

ค่าลงทะเบียนกิจกรรมเรียนรู้	๑๑,๑๕๘,๓๓๘.๔๙ บาท
ค่าบริการห้องพัก ห้องประชุมอาหาร และอาหารว่าง	๘,๒๔๙,๓๓๘.๐๙ บาท
ขายของที่ระลึกและผลผลิต	๕,๙๕๔,๘๗๘.๕๘ บาท
ค่าเข้าชม	๑,๒๐๒,๑๑๘.๙๓ บาท
รายได้อื่นๆ	๑,๙๘๐,๙๘๒.๗๖ บาท
ค่าเช่าและค่าสาธารณูปโภค	๑๗๘,๒๒๔.๓๔ บาท
รวม	๒๘,๗๒๓,๘๘๑.๑๙ บาท
ดอกเบี้ยรับ	๒,๗๓๖,๗๑๖.๒๒ บาท
รวมเป็นจำนวน	<u>๓๑,๔๖๐,๕๙๗.๔๑ บาท</u>

ตัวชี้วัดสำนักงานงบประมาณ

	หน่วย นับ	เป้าหมาย	ผลการ ดำเนินงาน
ตัวชี้วัดเชิงปริมาณ			
- จำนวนประชาชนที่เข้าชมพิพิธภัณฑ์	ราย	๔๐๐,๐๐๐	๕๑๕,๗๕๘
- จำนวนชิ้นงานการจัดแสดงของพิพิธภัณฑ์	ชิ้น	๒๐	๒๓
- จำนวนสมาชิกเครือข่ายเศรษฐกิจพอเพียง	ราย	๑๑๐	๑๑๐
ตัวชี้วัดเชิงคุณภาพ			
- ร้อยละของผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงมีความรู้ความเข้าใจปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง	ร้อยละ	๘๐	๘๕.๖๐
- ร้อยละของผู้เข้ารับการถ่ายทอดองค์ความรู้ได้นำความรู้ไปประยุกต์ใช้	ร้อยละ	๗๕	๘๐.๑๑

แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำคัญ

๑. จัดแสดงและกิจกรรม

การจัดนิทรรศการหมุนเวียน ๓ ครั้ง และงานมหกรรมเกษตร เถลิงพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ๒ ครั้ง เป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านนิทรรศการในอาคารและกลางแจ้ง และนิทรรศการชั่วคราว และกิจกรรมพิเศษในวาระสำคัญๆ

๒. ขับเคลื่อนและขยายผลเศรษฐกิจพอเพียงภาคการเกษตร

โดยประสานเครือข่ายพหิพธิภัณฑ์เกษตรฯ เพื่อร่วมแลกเปลี่ยน เรียนรู้ และถ่ายทอดองค์ความรู้ ประสบการณ์เศรษฐกิจพอเพียงภาคการเกษตร ขับเคลื่อนงานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม โดยความร่วมมือของเครือข่ายและภาคีความร่วมมือ ซึ่งเป็นผลจากการน้อมนำ หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเกษตร ไปปรับประยุกต์ใช้กับตนเอง ครอบครัว และชุมชน

๓. จัดกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้เกษตรกรและประชาชนผู้สนใจ ได้เรียนรู้วิชาของแผ่นดินจากวิทยากรผู้ปฏิบัติจริง นำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์เพื่อการพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย สร้างรายได้

๔. จัดกิจกรรมตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง ทุกเสาร์อาทิตย์ต้นเดือน

โดยร่วมมือกับเครือข่ายพหิพธิภัณฑ์เกษตร และภาคีความร่วมมือ เป็นตลาดนัดองค์ความรู้เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จากการลงมือปฏิบัติจริง การบริหารจัดการ ผลผลิต ผลิตภัณฑ์ การตลาด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายพหิพธิภัณฑ์ฯ เกษตรกร และผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตลอดจนการจำหน่ายสินค้าผลิตภัณฑ์และผลผลิตเกษตรคุณภาพ

๕. พัฒนาการจัดแสดงนิทรรศการให้ทันสมัย

โดยจัดพื้นที่จัดแสดงนิทรรศการ ฐานการเรียนรู้ และกิจกรรมเรียนรู้ที่หลากหลายสำหรับกลุ่มเป้าหมายต่างๆ ซึ่งเปิดให้เข้าชมและเรียนรู้ นิทรรศการและฐานการเรียนรู้ต้นแบบเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ทั้ง พหิพธิภัณฑ์ในอาคารจำนวน ๗ อาคาร เรียนรู้ด้วยความสุข สนุกสนาน ผ่านการนำเสนอด้วยเทคโนโลยีที่ทันสมัย เช่น ระบบ ๓ มิติ โฮโลแกรม ระบบ ๔ มิติ จอทัชสกรีน เกมเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ การ์ตูนแอนิเมชัน ระบบเสียง สี แสง ที่ทันสมัย และพหิพธิภัณฑ์กลางแจ้ง จัดแสดงฐานการเรียนรู้ต้นแบบเพื่อให้ผู้เข้าเรียนรู้ได้สัมผัสประสบการณ์จริง และลงมือปฏิบัติ อาทิเช่น ฐานการเรียนรู้เกษตรพอเพียงเมือง จัดแสดงเกี่ยวกับการทำเกษตรบนพื้นที่จำกัด การปลูกข้าว ผัก ผลไม้ ในวงบ่อซีเมนต์ ปลูกผักแนวตั้ง ปลูกผักกลับหัว ปลูกผักบนดาดฟ้า เพื่อให้คนเมืองได้นำไปประยุกต์ใช้